Naghti l-kunsens tiegħi.

(L.S.)

GUIDO DE MARCO
President

25 ta' April, 2000

ATT Nru. XIII ta' l-2000

ATT biex jagħmel provvedimenti ġodda dwar id-drittijiet ta' l-awtur u drittijiet oħra relatati kif ukoll ċerti drittijiet ta' proprjetà intellettwali li huma "sui generis" b'sostituzzjoni għall-provvedimenti ta' l-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, Kap. 196.

IL-PRESIDENT, bil-parir u l-kunsens tal-Kamra tad-Deputati, imlaqqgħa f'dan il-Parlament, u bl-awtorità ta' l-istess, ħareġ b'liġi dan li ġej:-

1. It-titolu ta' dan l-Att huwa l-Att ta' l-2000 dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, u għandu jidħol fis-seħħ f'dik id-data li l-Ministru responsabbli għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur jista' b'avviż jistabbilixxi u jistgħu jiġu hekk stabbiliti dati differenti għal provvedimenti differenti u għal għanijiet differenti tiegħu. Titolu fil-qosor u dħul fis-seħħ.

TAQSIMA I: TIFSIRIET

2. (1) F'dan l-Att, kemm-il darba r-rabta tal-kliem ma teħtieġx xort'oħra - Tifsir.

"artisti" tinkludi kantanti, mużiċisti, atturi jew artisti oħrajn li jkantaw, jirreċtaw, jiddeklamaw, jagħmluha jew jilgħabuha ta' xi ħadd ieħor jew xort'oħra jippreżentaw fuq il-palk xogħlijiet letterarji, mużikali u artistiċi jew espressjonijiet ta' folkolor u tinkludi wkoll kantanti, mużiċisti, atturi jew artisti oħra li jkantaw, jagħmluha ta' xi ħadd ieħor jew jirreċtaw f'wirjiet jew esibizzjonijiet ta' varjetà, ċirklu u folklor;

"awtorità dwar ix-xandir" tfisser l-Awtorità dwar ix-Xandir imwaqqfa bl-artikolu 118 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

"awtur" tfisser il-persuna naturali jew grupp ta' persuni naturali li jkunu ħolqu x-xogħol eliġġibbli għad-dritt ta' l-awtur iżda fil-każ ta' xogħol awdjoviżiv tinkludi lid-direttur prinċipali

iżda teskludi lill-produttur ta' l-ewwel fissazzjoni tax-xogħol awdjoviżiv;

"Bord" tfisser il-Bord dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur imwaqqaf taħt l-artikolu 45 ta' dan l-Att;

"*collecting society*" tfisser kull organizzazzjoni li timmaniġġa jew tamministra drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet oħra relatati bħala l-għan uniku tagħha jew bħala wieħed mill-għanijiet ewlenin tagħha kif regolata bil-provvedimenti ta' dan l-Att;

"*database*" tfisser ġabra ta' xogħlijiet indipendenti, data jew kull materjal ieħor irranġati b'mod sistematiku jew metodiku u individwalment aċċessibbli b'mezzi elettroniċi jew mezzi oħra mingħajr ma jkun meħtieġ li dan il-materjal ikun ġie fiżikament maħżun b'mod organizzat iżda ma jestendix għal programmi għall-*computer* li jintużaw fl-għemil jew fit-tħaddim ta' *database* aċċessibbli b'mezzi elettroniċi kompriżi fil-frażi "programm għall-*computer*";

"diżabilità perċettiva" tfisser diżabilità li tipprevjeni jew tinibixxi persuna milli taqra' jew tisma' xi xogħol letterarju, mużikali, drammatiku jew artisitiku fil-format oriġinali tiegħu, u tinkludi kull diżabilità bħal dik li tirriżulta minn:

(a) taħsir għalkollox jew gravi tal-vista jew tas-smigħ jew l-inkapaċità li tiffoka jew li ċċaqlaq għajnejk;

(b) l-inkapaċità li żżomm jew timmanipola ktieb; jew

(ċ) indeboliment li għandu x'jaqsam mal-kapaċità li wieħed jifhem;

"distribuzzjoni" tfisser li tagħmel disponibbli għall-pubbliku permezz ta' bejgħ jew kull trasferiment ieħor ta' proprjetà;

"drittijiet ta' l-awtur" tfisser drittijiet ta' l-awtur skond dan l-Att;

"esplojtazzjoni kummerċjali" tfisser dwar topografiji prodotti minn semikonduttur, il-bejgħ, self b'renta, il-kiri jew kull metodu ieħor ta' distribuzzjoni kummerċjali, jew offerta li ssir għal dawn l-iskopijiet:

Izda meta l-esplojtazzjoni sseħħ taħt kundizzjonijiet ta' kunfidenzjalità daqshekk li ma ssir ebda distribuzzjoni ulterjuri lil terzi, m'għandux jitqies li kien hemm "esplojtazzjoni kummerċjali";

"fissazzjoni" tfisser l-inkorporazzjoni ta' ħsejjes, xbihat, jew it-tnejn, jew rapprezentazzjonijiet diġitali tagħhom, f'kull forma materjali, li minnha jkunu jistgħu jiġu perċepiti, riprodotti jew imwasslin permezz ta' apparat;

"komunikazzjoni lill-pubbliku" tfisser it-trasmissjoni ta' xogħol bil-fili jew mingħajr fili u għall-iskop ta' l-artikolu 7 ta' dan l-Att tinkludi li tagħmel dak ix-xogħol disponibbli għall-pubbliku b'tali mod li l-membri tal-pubbliku jista' jkollhom aċċess għax-xogħol minn lok u f'ħin li jiġi individwalment magħżul minnhom:

Il-provdiment sempliċi ta' faċilitajiet fiżiċi sabiex tkun tista' ssir jew issir komunikazzjoni ma tammontax fiha nnifisha għal att ta' komunikazzjoni lill-pubbliku;

"komunikazzjoni lill-pubbliku bis-satellita" tfisser l-att li jiġu introdotti, taħt il-kontroll u r-responsabbiltà ta' organizzazzjoni tax-xandir, is-sinjali li jittrasportaw il-programm li jkunu intiżi li jiġu riċevuti mill-pubbliku f'katina mhux interrotta ta' komunikazzjoni li twassal lejn is-satellita u 'l isfel lejn id-dinja u l-Istat fejn dak l-att jokkorri għandu jitqies li jkun il-lok ta' origni ta' dak l-att ta' komunikazzjoni lill-pubbliku bis-satellita:

Izda jekk is-sinjali li jittrasportaw il-programm ikunu moħbija f'*code*, għaldaqshekk ikun hemm komunikazzjoni lill-pubbliku b'satellita jekk il-mezzi biex ix-xandira tinġieb lura fis-sħuħija tagħha jkunu pprovduti lill-pubbliku mill-organizzazzjoni tax-xandir jew bil-kunsens tagħha:

Iżda wkoll jekk l-att ta' komunikazzjoni lill-pubbliku b'satellita jokkorri fi Stat li ma jkunx Malta jew li ma jkunx Stat li fih id-dritt esklużiv biex jawtorizza jew jipprevjeni ix-xandir bis-satellita ta' xogħol eliġġibbli għad-dritt ta' l-awtur jew drittijiet oħra relatati ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih, jekk is-sinjali li jittrasportaw il-programm jiġu trasmessi lis-satellita minn *uplink station* li jkun jinsab Malta, dak l-att ta' komunikazzjoni lill-pubbliku bis-satellita għandu jitqies bħala li jkun okkorra f'Malta sabiex id-drittijiet pprovduti b'dan l-Att għandhom ikunu eżerċitabbli kontra l-persuna li tkun qed topera dak l-*uplink station*, jew inkella fin-nuqqas ta' *uplink station* f'Malta, jekk organizzazzjoni tax-xandir stabbilita f'Malta tkun ikkummissjonat l-att ta' komunikazzjoni lill-pubbliku bis-satellita, dak l-att għandu jitqies bħala li jkun okkorra f'Malta u d-drittijiet li dan l-Att jipprovdi dwarhom għandhom ikunu eżerċitabbli kontra dik l-organizzazzjoni tax-xandir;

"kopja" tfisser riproduzzjoni b'forma miktuba jew grafika inkluża riproduzzjoni diġitali, fil-forma ta' reġistrazzjoni jew ta' xogħol awdjoviżiv, jew f'xi forma oħra materjali, iżda hekk illi oġġett ma għandux jittieħed li jkun kopja ta' xogħol ta' arkitettura jekk l-oġġett ma jkunx bini jew mudell;

"korp ta' persuni" tfisser kull kumpannija jew għaqda ta' persuni, sew korporata sew mhux korporata, sew jekk ikollha personalità ġuridika sew jekk le, u tinkludi lil kull korp ieħor jissemma' kif jissemma' u li jkollu personalità ġuridika;

"legali" tfisser magħmul skond id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att, u "legalment" għandha tiftiehem skond hekk;

"liċenza" tfisser liċenza mogħtija legalment li tippermetti l-għemil ta' att kontrollat mid-drittijiet ta' l-awtur jew minn drittijiet oħra relatati;

"Malta" għandha l-istess tifsir kif mogħti lilha bl-artikolu 124 tal-Kostituzzjoni ta' Malta;

"Ministru" tfisser il-Ministru responsabbli għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur u drittijiet oħra relatati u tinkludi sal-limitu ta' l-awtorità mogħtija, kull persuna awtorizzata mill-Ministru għal hekk għal xi wieħed mill-għanijiet ta' dan l-Att li ma jkunx l-għan li hemm fl-artikolu 59;

"organizzazzjoni tax-xandir" tfisser kull xandar sew jekk ikollu liċenza taħt l-Att dwar ix-Xandir jew taħt xi liġi oħra f'Malta, u tinkludi kuntrattur tax-xandir li jkun qed jopera f'Malta;

"persuna" tinkludi korp ta' persuni;

"preskritt" tinkludi preskritt b'regolamenti magħmula taħt l-artikolu 59 ta' dan l-Att;

"prodott minn semikonduttur" tfisser forma finali jew intermedja ta' xi prodott li jkun jikkonsisti f'korp ta' materjal li jkun jinkludi saff ta' materjal semikonduċenti, li jkollu strat wieħed jew iktar komposti minn materjal konduttiv, iżolanti jew semikonduttiv, b'dan li l-istrati jkunu rranġati skond firxa tridimensjonali predeterminata u li tkun intiża li twettaq, esklużivament jew flimkien ma' funzjonijiet oħra, funzjoni elettronika;

"programm għall-*computer*" tinkludi programmi għall-*computer*, jkunu xi jkunu l-mod u l-għamla ta' l-espressjoni tagħhom inklużi dawk li jkunu inkorporati f'*hardware*, *interfaces* li jipprovdu għall-interkonnessjoni fiżika u l-interazzjoni jew pjuttost l-interoperabilità bejn elementi ta' *software* u *hardware* u materjal ta' disinn preparatorju li jwassal għall-iżvilupp ta' programm għall-*computer*:

Iżda x-xorta ta' materjal ta' disinn preparatorju jkun tali li programm għall-*computer* jista' jirriżulta minnu fi stadju ulterjuri;

"proprjetarju ta' drittijiet ta' l-awtur" tfisser l-awtur li jkun l-ewwel proprjetarju, ċessjonarju jew detentur esklużiv ta' liċenza, skond il-każ, ta' drittijiet ta' l-awtur u fil-każ ta' xogħol kollettiv, l-ewwel proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur għandu jkun il-persuna naturali jew legali li bl-inizjattiva u direzzjoni tiegħu ix-xogħol ikun ġie maħluq;

"reġistrazzjoni ta' smigħ" tfisser il-fissazzjoni ta' sekwenza ta' ħsejjes jew ta' rappreżentazzjoni diġitali ta' ħsejjes li tkun tista' tinstema' bil-widna u li tkun tista' tiġi riprodotta, iżda ma tinkludix kolonna sonora assoċjata ma' xi xogħol awdjoviżiv;

"renta" tfisser li tagħmel disponibbli għall-użu, għal perjodu limitat ta' żmien u għal vantaġġ ekonomiku jew kummerċjali, dirett jew indirett;

"riproduzzjoni" tfisser l-għemil ta' kopja waħda jew iżed f'xi forma materjali ta' xogħol letterarju, mużikali jew artisitiku, ta' xogħol awdjoviżiv jew ta' registrazzjoni ta' smigħ u tinkludi l-ħażna ta' xogħol bhal dak f'xi *medium* b'mezzi elettroniċi;

"ritrasmissjoni bil-*cable*" tfisser ir-ritrasmissjoni simultanja, mhux mittiefsa u mhux imqassra bil-*cable* jew permezz ta' kull trasportatur materjali ieħor għar-riċezzjoni mill-pubbliku ta' trasmissjoni inizjali bil-fili jew fl-arja, inkluża dik li ssir bis-satellita, ta' programmi televiżivi jew tar-radju li jkunu intiżi għar-riċezzjoni mill-pubbliku, minn ġewwa Malta jew minn xi Stat li fih id-dritt esklużiv biex tiġi awtorizzata dik ir-ritrasmissjoni bil-*cable* ta' xogħlijiet eliġġibbli għal drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet oħra relatati ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

"satellita" tfisser kull satellita li tkun topera fuq bandi tal-frekwenza li, taħt il-liġi tat-telekomunikazzjonijiet internazzjonali huma riservati għax-xandir ta' sinjali għar-riċezzjoni mill-pubbliku jew li huma riservati għal komunikazzjoni magħluqa minn punt

għall-ieħor. F'dan l-aħħar każ, madankollu, iċ-ċirkostanzi li fihom issir ir-riċezzjoni individwali tas-sinjali għandha titqabbel sew ma' dawk li jkunu japplikaw fl-ewwel każ;

"self" tfisser li tagħmel disponibbli għall-użu, għal perjodu ta' żmien limitat u mhux għal xi vantaġġ ekonomiku jew kummerċjali, dirett jew indirett, meta dan isir minn stabbilimenti aċċessibbli għall-pubbliku:

Iżda, wkoll meta s-self minn dak l-istabbiliment jagħti lok għal ħlas ta' xi flus, sakemm dak il-ħlas ma jkunx jiżboq dak li jkun meħtieg biex ikopri l-ispejjeż operattivi ta' l-istabbiliment, ma jkunx hemm xi vantaġġ ekonomiku jew kummerċjali, dirett jew indirett, fis-sens ta' dan l-Att;

"topografija ta' prodott minn semikonduttur" tfisser serje ta' xbihat relatati, jkunu kif ikunu ffissati jew mogħtija *code*, li jkunu jirrappreżentaw il-firxa tridimensjonali tas-saffi li minnhom ikun kompost prodott minn semikonduttur u f'liema serje, kull xbieha jkollha l-firxa jew parti mill-firxa ta' wiċċ tal-prodott minn konduttur f'kull stadju tal-manifattura tiegħu;

"wirja" tfisser it-twettiq dirett ta' xogħol quddiem il-pubbliku li jsir taħt dawk iċ-ċirkostanzi li x-xogħlijiet li jintwerew ikunu jistgħu jiġu perċepiti mill-pubbliku mingħajr ebda komunikazzjoni intermedja;

"xandir" tfisser it-trasmissjoni b'mezzi mingħajr fili għar-riċezzjoni pubblika ta' ħsejjes jew ta' xbihat u ħsejjes jew tar-rappreżentazzjonijiet tagħhom, inkluż it-trasmissjoni bis-satellita. Xandir ma tinkludix xandir mill-ġdid;

"xandir mill-ġdid" tfisser xandir simultanju minn organizzazzjoni tax-xandir waħda tax-xandira ta' organizzazzjoni tax-xandir oħra li ma tkunx taħt il-kontroll tagħha, sew jekk din tkun tinsab Malta jew barra minn Malta, u "ixxandar mill-ġdid" għandha tiftiehem skond hekk:

Iżda, "xandir mill-ġdid tardiv" għandha tfisser biss dak ix-xandir sussegwenti u "ixxandar mill-ġdid tardivament" għandha tiftiehem skond hekk;

"xogħol artistiku" tinkludi, irrispettivament mill-kwalità artistika, kull wieħed minn dawn li ġejjin, jew xogħlijiet simili għalihom:

(a) pitturi, disinji, kopji meħudin minn fuq pjanċi inċizi, litografiji, inċiżjonijiet fuq l-injam, inċiżjonijiet u stampat;

(b) mapep, pjanti, dijagrammi u xogħlijiet tridemensjonali relattivi għall-ġjografija, xjenza jew topografija, iżda b'esklużjoni ta' topografiji prodotti minn semikonduttur;

(ċ) xogħlijiet ta' skultura;

(d) fotografiji mhux inkluzi f'xogħol awdjoviżiv;

(e) xogħlijiet ta' arkitettura fil-forma ta' bini jew mudelli; u

(f) xogħlijiet ta' sengħa artistika, inklużi tessuti minsuġa bi stampi u oġġetti ta' arti applikata bl-idejn u ta' arti industrijali;

"xogħol awdjoviżiv" tfisser xogħol li jikkonsisti f'serje ta' xbihat relatati li jagħtu l-impressjoni ta' moviment, flimkien ma' ħsejjes li jakkumpanjaw jew mingħajrhom, suxxettibbli li jsiru viżibbli u, meta dawn ikunu akkumpanjati bi ħsejjes, suxxettibbli li jsiru li jistgħu jinstemaw;

"xogħol ta' ko-awturi" tfisser xogħol prodott bil-kollaborazzjoni ta' żewġ awturi jew iżjed li fih il-kontribuzzjoni ta' kull awtur ma tkunx separabbli mill-kontribuzzjoni ta' l-awtur l-ieħor jew ta' l-awturi l-oħra;

"xogħol kollettiv" tfisser xogħol li jkun ġie maħluq minn żewġ persuni fiżiċi jew iktar b'inizjattiva u taħt id-direzzjoni ta' persuna fiżika jew entità legali bil-fehmien li x-xogħol se jkun żvelat minn dik l-aħħar persuna jew entità f'isimha u li l-identità tal-persuni fiżiċi kontribwenti ma tiġix indikata fix-xogħol;

"xogħol letterarju" tfisser, irrispettivament mill-kwalità letterarja, kull wieħed minn dawn li ġejjin, jew xogħlijiet simili għalihom:

(a) rumanzi, stejjer u xogħlijiet poetiċi;

(b) kompożizzjonijiet teatrali, direzzjonijiet tal-palk, xogħlijiet koreografiċi jew trattenimenti fi spettakoli muti, xenarji ta' pellikoli u manuskritti għax-xandir;

(ċ) kotba ta' test, trattati, storja, bijografiji, *essays* u artikoli;

(d) enċiklopediji u dizzjunarji;

(e) ittri, rapporti u memoranda;

(f) konferenzi, indirizzi u priedki;

(g) programmi għall-*computer*,

iżda salv kif provdut fl-artikolu 12 ta' l-Att ta' l-1980 dwar ir-Reviżjoni tal-Liġijiet Statutarji, ma tinkludi ebda liġi miktuba, rapport ta' kawzi jew deċiżjoni ġudizzjarja;

"xogħol mużkali" tfisser kull xogħol mużikali, irrispettivament mill-kwalità mużikali, u tinkludi xogħlijiet komposti għall-akkompanjament mużikali.

(2) Għall-finijiet ta' dan l-Att id-dispozizzjonijiet li ġejjin għandhom japplikaw relattivament għall-pubblikazzjoni:

(a) xogħol għandu jitqies li jkun ġie pubblikat jekk kopji tiegħu ikunu disponibbli fi kwantità raġonevoli għall-bejgħ, self b'renta, kiri jew b'kull mod ieħor suffiċjenti li jagħmel ix-xogħol aċċessibbli għall-pubbliku;

(b) meta għall-bidu parti biss minn xogħol tkun pubblikata, dik il-parti għandha titqies għall-finijiet ta' dan l-Att bħala xogħol separat;

(ċ) pubblikazzjoni f'pajjiż għandha titqies li tkun l-ewwel pubblikazzjoni għalkemm tkun ġà saret qabel l-ewwel pubblikazzjoni band'oħra, jekk iż-żewġ pubblikazzjonijiet ikunu saru fi żmien ta' mhux iżjed minn tletin ġurnata.

TAQSIMA II: DRITTIJIET TA' L-AWTUR

Xogħlijiet eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur.

3. (1) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu x-xogħlijiet li ġejjin ikunu eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur;

(a) xogħlijiet artistiċi;

(b) xogħlijiet awdjoviżivi;

(ċ) *databases*;

(d) xogħlijiet letterarji;

(e) xogħlijiet mużikali.

(2) Xogħol letterarju, mużikali jew artistiku ma jkununx eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur kemm-il darba x-xogħol ma jkollux kwalità oriġinali u ma jkunx inkiteb, ġie reġistrat, iffissat jew xort'oħra mogħti forma materjali.

(3) Xogħol ma jkunx ineliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur minħabba biss illi l-għemil tax-xogħol, jew l-għemil ta' xi att relattivament għal dak ix-xogħol, ikun implika xi ksur tad-drittijiet ta' l-awtur fuq xi xogħol ieħor.

(4) *Database* ma tkunx eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur kemm-il darba minħabba fl-għażla jew l-arranġament tal-kontenut tagħha, tkun tikkostitwixxi l-kreazzjoni intellettwali ta' l-awtur. Iktar minn hekk, id-drittijiet ta' l-awtur mogħtija lil xi *database* ma għandhomx jestendu għall-kontenut tagħha u għandhom ikunu mingħajr ebda preġudizzju għad-drittijiet kollha li jibqgħu jeżistu f'dak il-kontenut innifsu.

Kwalifika għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur minħabba fl-awturi.

4. (1) Għandhom jingħataw id-drittijiet ta' l-awtur b'dan l-artikolu fuq kull xogħol eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur li l-awtur tiegħu jew, fil-każ ta' xogħol ta' ko-awturi, xi wieħed mill-ko-awturi jkun, fiż-żmien meta jsir ix-xogħol:

(a) individwu li jkun ċittadin ta' Malta, jew ikun domiċiljat jew residenti permanentement f'Malta jew fi Stat li fih id-drittijiet ta' l-awtur ikunu protetti taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih; jew

(b) korp ta' persuni jew soċjetà kummerċjali kostitwiti, stabbiliti, reġistrati u vestiti b'personalità ġuridika taħt il-liġijiet ta' Malta jew ta' Stat li fih id-drittijiet ta' l-awtur ikunu protetti taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih.

Perjodi ta' drittijiet ta' l-awtur.

(2) Il-perjodi ta' protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur mogħtija b'dan l-artikolu għandhom jiġu kalkolati skond it-tabella li ġejja:

TABELLA

Tip ta' Xogħol	Data meta Jiskadu d-Drittijiet ta' l-Awtur
(i) Xogħlijiet letterarji, mużikali jew artistiċi u *database*	Sebgħin sena wara l-aħħar tas-sena li fiha jmut l-awtur, irrispettivament mid-data meta x-xogħol ikun leġittimament sar disponibbli għall-pubbliku.
(ii) Xogħlijiet awdjoviżivi	Sebgħin sena wara l-aħħar tas-sena li fiha tmut l-aħħar minn dawn il-persuni li ġejjin: id-direttur prinċipali, l-awtur ta' l- i*screenplay*, l-awtur tad-djalogu u l-kompożitur tal-mużika speċifikatament oriġinata biex tintuża fix-xogħol awdjoviżiv.

(3) Fil-każ ta' xogħol letterarju, mużikali jew artistiku anonimu jew bi psewdonimu, jew fil-każ ta' xogħol kollettiv, id-drittijiet ta' l-awtur dwaru għandhom jibqgħu jeżistu sakemm jiskadu sebgħin sena mill-aħħar tas-sena li fiha jkun sar leġittimament disponibbli għall-pubbliku jew wara tmiem is-sena li fiha x-xogħol ikun sar jekk dan ma jkunx sar disponibbli għall-pubbliku:

Iżda meta l-psewdonimu adottat mill-awtur ma jħalli ebda dubju dwar l-identità tiegħu jew fil-każ li l-identità ta' l-awtur tiġi magħrufa matul il-perjodu imsemmi fil-paragrafu ta' qabel dan ta' dan is-subartikolu jew meta fil-każ ta' xogħlijiet kollettivi minn korp ta' persuni, il-persuni naturali li jkunu oriġinaw ix-xogħol ikunu individwalment identifikabbli fil-verżjonijiet tax-xogħol li jkun sar disponibbli għall-pubbliku, il-perjodi ta' protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur għandhom jiġu kalkolati skond id-dispożizzjonijiet tal-paragrafu (i) tas-subartikolu li jiġi minnufih qabel dan.

(4) Fil-każ ta' xogħol ta' ko-awturi, ir-riferenza fit-tabella preċedenti għall-mewt ta' l-awtur għandha titqies li tirriferixxi għall-ko-awtur li jmut l-aħħar, sew jekk ikun persuna kwalifikata sew jekk le skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 4 ta' dan l-Att.

(5) Fil-każ ta' persuna li għall-ewwel darba leġittimament tippubblika jew leġittimament tikkommunika lill-pubbliku xi xogħol li qatt qabel ma jkun ġie ppubblikat li tkun skadiet il-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur tiegħu, huwa għandu jibbenefika minn protezzjoni li tkun tiswa daqs id-drittijiet ekonomiċi koperti mid-drittijiet ta' l-awtur

izda limitatament għal perjodu ta' ħamsa u għoxrin sena minn meta x-xogħol ikun ġie leġittimament pubblikat jew leġittimament komunikat lill-pubbliku għall-ewwel darba.

(6) Meta xogħol jiġi ppubblikat f'volumi, taqsimiet, puntati minn sensiela, ħarġiet jew episodji u l-perjodu ta' protezzjoni jibda għaddej minn meta x-xogħol ikun leġittimament sar disponibbli għall-pubbliku, il-perjodu ta' protezzjoni għandu jibda għaddej għal kull tali oġġett separatament.

Kwalifika għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur b'riferenza għall-pajjiż fejn isir ix-xogħol jew ikun pubblikat.

5. (1) Għandhom jingħataw id-drittijiet ta' l-awtur b'dan l-artikolu fuq kull xogħol eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur li jsir jew ikun l-ewwel pubblikat f'Malta jew fi Stat li fih dawk ix-xogħlijiet ikunu protetti taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih u li ma kienx oġġett tad-drittijiet ta' l-awtur mogħtija bl-artikolu 4 ta' dan l-Att.

(2) Id-drittijiet ta' l-awtur mogħtija fuq xogħol b'dan l-artikolu għandu jkollhom l-istess dewmien kif provdut bl-artikolu 4 ta' dan l-Att relattivament għall-istess tip ta' xogħol.

Drittijiet ta' l-awtur fuq xogħlijiet tal-Gvern u ta' għaqdiet internazzjonali.

6. (1) Għandhom jingħataw id-drittijiet ta' l-awtur b'dan l-artikolu fuq kull xogħol li jkun eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur u li jsir bi jew skond l-ordni jew kontroll tal-Gvern ta' Malta kif ukoll ta' dawk il-gvernijiet ta' Stati oħra, għaqdiet internazzjonali jew organizzazzjonijiet oħra inter-governattivi kif jista' jiġi preskritt mill-Ministru responsabbli għall-Uffiċċju tal-Proprjetà Industrjali.

(2) Id-drittijiet ta' l-awtur mogħtija b'dan l-artikolu fuq *databases* jew fuq xogħol letterarju, mużikali jew artistiku għandhom jibqgħu jeżistu sakemm jiskadu sebgħin sena mill-aħħar tas-sena li fiha x-xogħol ikun pubblikat għall-ewwel darba.

(3) Id-drittijiet ta' l-awtur mogħtija b'dan l-artikolu fuq xogħol awdjoviżiv għandu jkollhom l-istess dewmien kif provdut bl-artikolu 4 ta' dan l-Att relattivament għall-istess tip ta' xogħol.

(4) Is-subartikolu (5) ta' l-artikolu 4 għandu japplika bl-istess mod għal xogħlijiet eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur li dwarhom japplika dan l-artikolu u li, għax ma kienux qabel pubblikati, ikunu leġittimament pubblikati jew leġittimament komunikati lill-pubbliku għall-ewwel darba wara li tkun skadiet il-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur.

(5) L-artikoli 4 u 5 ta' dan l-Att ma għandhomx jitqiesu li jagħtu drittijiet ta' l-awtur fuq xogħlijiet li għalihom japplika dan l-artikolu.

Xorta tad-drittijiet ta' l-awtur fuq xogħol awdjoviżiv, database, u xogħlijiet letterarji, mużikali u artistiċi.

7. Id-drittijiet ta' l-awtur fuq xogħol awdjoviżiv, *database*, xogħol letterarju, mużikali jew artistiku, jkunu d-drittijiet esklużivi għall-awtorizzazzjoni jew projbizzjoni ta' l-għemil f'Malta dwar il-materjal protett kollu jew xi parti sostanzjali minnu, sew fil-forma tiegħu oriġinali sew f'xi forma rikonoxxibilment derivata mill-oriġinal ta' xi wieħed minn dawn li ġejjin:

(a) ir-riproduzzjoni diretta jew indiretta, sew temporanja sew permanenti, b'kull mezz u f'kull għamla, kollha jew f'parti minnha;

(b) is-self b'renta u l-kiri;

(ċ) id-distribuzzjoni;

(d) it-traduzzjoni f'ilsna oħra inklużi lingwi tal-*computer* differenti;

(e) l-adattar, l-arranġament u kull alterazzjoni oħra u riproduzzjoni, distribuzzjoni, komunikazzjoni, wiri jew wirja għall-pubbliku tar-riżultati relattivi;

(f) ix-xandir jew ix-xandir mill-ġdid jew il-komunikazzjoni lill-pubbliku jew ir-ritrasmissjoni bil-*cable*;

(g) il-wiri jew il-wirja lill-pubbliku:

Iżda d-dritt ta' awtorizzazzjoni jew projbizzjoni tar-ritrasmissjoni bil-*cable* ta' xandira televiżiva ikun biss eżerċitabbli permezz ta' *collecting society*.

Eżawriment tad-dritt tad-distribuzzjoni.

8. L-ewwel bejgħ f'Malta tax-xogħol oriġinali li jkollu d-drittijiet ta' l-awtur jew ta' kopja tiegħu, meta dak il-bejgħ isir mid-detentur tad-drittijiet ta' l-awtur innifsu jew bil-kunsens tiegħu, għandu jeżawrixxi d-dritt esklużiv tad-distribuzzjoni għar-rigward ta' dak ix-xogħol jew tal-kopja tiegħu.

Eċċezzjonijiet għad-drittijiet ta' l-awtur.

9. Id-drittijiet ta' l-awtur f'xogħol awdjoviżiv, *database*, xogħol letterarju, mużikali jew artistiku, ma għandux jinkludi id-dritt ta' awtorizzazzjoni jew projbizzjoni -

(a) ħlief fil-każ ta' programm tal-*computer*, l-għemil ta' xi wieħed mill-attijiet imsemmija fis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 7 bl-użu kif jixraq għal skopijiet ta' xogħol ta' riċerka, użu privat, kritika jew rivista, jew ir-rapportar ta' avvenimenti korrenti, iżda jekk dak l-użu jkun pubbliku, ikollu miegħu rikonoxximent tat-titolu tax-xogħol u ta' l-awtur tiegħu, ħlief meta x-xogħol ikun inċidentalment inkluż f'xandira jew f'xandira mill-ġdid jew komunikazzjoni lill-pubbliku jew ritrasmissjoni bil-*cable*:

Iżda meta skond dan il-paragrafu awtur ta' xogħol eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur jbati deroga fid-dritt tiegħu esklużiv li jislef huwa jkollu jedd għal rimunerazzjoni għal self bħal dak li jkun jista' jinġabar individwalment jew permezz ta' *collecting society* mill-istituzzjoni li jkun qed isellef dak ix-xogħol jew kopji tiegħu minbarra l-libreriji pubbliċi Statali, universitajiet u istituzzjonijiet edukattivi li jkollhom liċenza sabiex joperaw mill-Istat li huma lkoll esklużi minn dik l-obbligazzjoni. Fil-kalkolu ta' dik ir-rimunerazzjoni, fil-każ ta' xogħlijiet letterarji, mużikali u artistiċi biss, għandhom jitqiesu l-oġġettivi ta' promozzjoni kulturali nazzjonali u fil-każ ta' nuqqas ta' qbil dwar ir-rimunerazzjoni li tkun dovuta, din għandha tiġi stabbilita mill-Bord;

(b) l-għemil ta' xi wieħed mill-attijiet qabel imsemmija b'mod ta' parodija, *pastiche* jew karikatura;

(ċ) l-inklużjoni f'xogħol awdjoviżiv, f'xandira jew f'xandira mill-ġdid jew komunikazzjoni lill-pubbliku jew ritrasmissjoni bil-*cable* ta' xi xogħol artistiku li jkun qiegħed f'post fejn ikun jista' jarah il-pubbliku;

(d) ir-riproduzzjoni u d-distribuzzjoni ta' kopji ta' xi xogħol artistiku li jkun qiegħed permanentement f'post fejn ikun jista' jarah il-pubbliku;

(e) l-inklużjoni inċidentali ta' xogħol artistiku f'xogħol awdjoviżiv, f'xandira jew f'xandira mill-ġdid;

(f) ir-riproduzzjoni ta' parti qasira ta' xogħol ippubblikat, bħala illustrazzjoni, f'kitbiet jew reġistrazzjonijiet ta' smigħ jew awdjoviżivi għal skopijiet ta' tagħlim:

Iżda dik ir-riproduzzjoni għandha tkun kompatibbli ma' kull prattika ġusta u ma tkunx taqbeż il-limitu ġustifikat bl-iskop relattiv u għandhom jiġu indikati l-għajn tagħha u isem l-awtur skond kemm ikun prattikabbli ;

(g) ir-riproduzzjoni, għat-tagħlim wiċċ imb'wiċċ li jsir f'istituzzjonijiet edukattivi li l-attivitajiet tagħhom ma jkunux għal qligħ kummerċjali, sew dirett sew indirett, sal-limitu ġustifikat bl-għan, ta' artiklu ppubblikat jew xogħol ieħor qasir jew estratt qasir ta' xi kitba, sew bl-illustrazzjonijiet sew mingħajrhom:

Iżda l-att tar-riproduzzjoni irid ikun wieħed iżolat li jokkorri, jekk dan ikun ripetut, f'okkażjonijiet separati u li m'għandhomx x'jaqsmu ma' xulxin, u ma jkun hemm ebda liċenza

kollettiva disponibbli (jiġifieri, li tkun offerta minn *collecting society* b'mod illi l-istituzzjoni edukattiva tkun konxja jew suppost li tkun konxja dwar id-disponibbiltà tal-liċenza) li taħtha tkun tista' ssir dik ir-riproduzzjoni:

Iżda wkoll għandu kemm jista' jkun prattikabbli jiġi indikat fuq kull kopja magħmula taħt dan is-subartikolu l-għajn tagħha u isem l-awtur;

(h) il-qari jew ir-reċitazzjoni fil-pubbliku minn persuna ta' xi estratt raġonevoli minn xogħol letterarju pubblikat, jekk akkompanjat minn rikonoxximent suffiċjenti;

(i) l-għemil ta' kopji singoli ta' xogħlijiet minn libreriji pubbliċi, ċentri ta' dokumentazzjoni mhux kummerċjali u istituzzjonijiet xjentifiċi bil-għan ta' studju, skola jew riċerka privata, sakemm ebda liċenza kollettiva ma tkun disponibbli għal dik ir-riproduzzjoni u ma jidħol ebda introjtu minn dan u ma jitħallas ebda dritt ta' ammissjoni għall-komunikazzjoni, jekk ikun hemm, lill-pubbliku tax-xogħol li hekk jintuża;

(j) l-għemil ta' kopji singoli ta' xogħlijiet minn libreriji pubbliċi, ċentri ta' dokumentazzjoni mhux kummerċjali u istituzzjonijiet xjentifiċi sabiex tiġi preservata u, jekk ikun meħtieġ, fil-każ li din tintilef, tinqered jew ma tkunx tista' tintuża aktar, rimpjazzata kopja, jew sabiex tiġi rimpjazzata, fil-kollezzjoni permanenti ta' xi librerija jew arkivju oħrajn simili, kopja li tkun intilfet, inqerdet jew ma tkunx tista' tintuża aktar:

Iżda għandu jkun impossibli li tinkiseb kopja bħal dik taħt kondizzjonijiet raġonevoli u l-att ta' riproduzzjoni ikun każ iżolat li jokkorri, jekk dan ikun ripetut, f'okkażjonijiet separati u li m'għandhomx x'jaqsmu ma' xulxin;

(k) l-għemil ta' xi wieħed mill-attijiet hawn aktar qabel imsemmija, fuq talba ta' persuna b'diżabilità perċettiva jew għal xi organizzazzjoni li ma tagħmilx profitti li tkun qegħda taġixxi għall-benefiċċju tiegħu jew tagħha:

Iżda dan ma japplikax meta x-xogħol li dwaru jkollu jsir dak l-att ikun kummerċjalment disponibbli f'format speċifikament imfassal għall-bżonnijiet ta' persuna imsemmija fil-paragrafu ta' hawn aktar qabel u li jkun jista' jiġi lokalizzat fi żmien raġonevoli, bi prezz raġonevoli bi sforz raġonevoli;

(l) attijiet ta' riproduzzjoni temporanji bħalma huma attijiet ta' riproduzzjoni transijenti u inċidentali li jiffurmaw parti integrali u essenzjali ta' proċess teknoloġiku, inklużi dawk li jiffaċilitaw il-funzjonament effettiv ta' sistemi ta' trasmissjoni, li l-għan uniku tagħhom jkun sabiex ikun jista' jsir użu minn xi xogħol jew suġġett ieħor, u li ma jkollhom ebda sinjifikat ekonomiku indipendenti;

(m) ir-riproduzzjoni ta' xogħol bi jew skond l-ordni jew kontroll ta' organizzazzjoni tax-xandir, magħmula permezz tal-faċilitajiet ta' l-organizzazzjoni tax-xandir innifisha u biss sabiex tintuża fix-xandir li jsir minnha, meta dik ir-riproduzzjoni jew xi kopji tagħha jkunu maħsuba esklużivament għal xandira jew xandira mill-ġdid leġittima u dawn jiġu meqruda qabel ma jgħaddi l-perjodu ta' sitt xhur tal-kalendarju minnufih wara l-għemil tar-riproduzzjoni jew dak il-perjodu itwal kif jista' jsir qbil dwaru bejn l-organizzazzjoni tax-xandir u l-proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur rilevanti fuq ix-xogħol;

Iżda kull riproduzzjoni ta' xogħol magħmul skond dan il-paragrafu tista', jekk tkun ta' karattru dokumentarju eċċezzjonali, tiġi konservata fl-arkivji ta' l-organizzazzjoni tax-xandir, iżda ma għandhiex tiġi wżata għax-xandir, xandir mill-ġdid jew għal xi skop ieħor mingħajr il-kunsens tal-proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur relattivi fix-xogħol;

(n) il-komunikazzjoni lill-pubbliku ta' xogħol, f'post fejn ma jitħallas ebda dritt ta' ammissjoni relattivament għal dik il-komunikazzjoni, minn xi *club* li l-iskop tiegħu ma jkunx li jagħmel qligħ;

(o) kull użu ta' xi xogħol magħmul għall-iskop ta' proċedimenti ġudizzjarji jew ta' xi rapport ta' xi proċediment bħal dak;

(p) fil-każ ta' programm għall-*computer*, l-osservazzjoni, l-istudju jew l-ittestjar tal-funzjonament tal-programm mill-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop sabiex jistabbilixxi l-ideat u l-prinċipji li jkunu l-bażi ta' kull element tal-programm jekk dan isir filwaqt li jkunu qegħdin jitwettqu xi attijiet ta' *loading*, wiri, tħaddim, trasmissjoni jew ħżin tal-programm li jkollu jedd jagħmel;

(q) fil-każ ta' programm għall-*computer*, ir-riproduzzjoni mill-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop tal-*code* u tat-traduzzjoni tal-forma tiegħu li jkunu indispensabbli biex jinkiseb it-tagħrif meħtieġ biex tintlaħaq l-interoperabilità ta' programm għall-*computer* li jkun ġie oriġinat indipendentement ma' programmi oħra, sakemm dawn l-attijiet jinżammu biss għall-partijiet tal-programm oriġinali li huma meħtieġa biex tinkiseb l-interoperabilità u t-tagħrif meħtieġ biex tinkiseb l-interoperabilità ma kienx qabel disponibbli bla ebda xkiel lill-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop:

Iżda kull tagħrif li jinkiseb mir-riproduzzjoni tal-*code* u t-traduzzjoni tal-forma ta' programm għall-*computer* li jsir taħt dan il-paragrafu ma għandhomx:

(i) jintużaw għal skopijiet li ma jkunux dawk li tinkiseb l-interoperabilità tal-programm għall-*computer* li jkun ġie oriġinat indipendentement;

(ii) jingħataw lil persuni oħra ħlief meta dan ikun meħtieġ għall-interoperabilità tal-programm għall-*computer* li jkun ġie oriġinat indipendentement;

(iii) jintużaw għall-iżvilupp, produzzjoni jew *marketing* ta' programm għall-*computer* li jkun sostanzjalment simili fl-espressjoni tiegħu għall-programm oriġinali, jew għal kull att ieħor li jkun jikser id-drittijiet ta' l-awtur;

(r) l-għemil ta' xi kopja jew ta' *back-up copy*, it-traduzzjoni, adattament, arranġament u kull alterazzjoni oħra ta' programm għall-*computer* u r-riproduzzjoni tar-riżultati ta' dan, sakemm dan ikun meħtieġ għall-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop biex jagħmel użu sew tal-programm skond l-iskop tiegħu intiż, inkluża t-tiswija ta' żbalji, u d-dritt ta' l-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop li jagħmel *back-up copy* ta' programm għall-*computer* ma jistax ikun ristrett jew eskluż permezz ta' kuntratt sakemm dan ikun meħtieġ għall-użu ta' dak il-programm għall-*computer*;

(s) fil-każ ta' *database*, it-twettiq ta' dawk l-attijiet li jkunu normalment meħtieġa sabiex l-utent li jkollu liċenza għal dak l-iskop jikseb aċċess għall-kontenut tad-*database* u l-użu normali tagħha, għar-rigward tad-*database* kollha jew parti minnha li l-utent ikollu liċenza juża u kull provvediment kuntrattwali li jmur kontra dak li jkun preskritt f'dan il-paragrafu jkun null u bla ebda effett;

(t) fil-każ ta' *database*, kull użu li jkun meħtieġ għall-għanijiet tas-sigurezza pubblika jew għall-għanijiet ta' proċedura amministrattiva, sal-limitu ġustifikat b'dak l-għan.

Drittijiet ta' l-awtur fuq xogħol ta' arkitettura.

10. Id-drittijiet ta' l-awtur fuq xogħol ta' arkitettura għandhom jinkludu wkoll id-dritt esklużiv fuq l-awtorizzazzjoni jew il-prevenzjoni ta' l-erezzjoni ta' xi bini li jirriproduċi x-xogħol kollu jew parti sostanzjali minnu sew fil-forma tiegħu oriġinali sew f'xi forma li tkun rikonoxxibbilment derivata mill-oriġinal:

Iżda d-drittijiet ta' l-awtur fuq xi xogħol bħal dak ma għandhomx jinkludu d-dritt fuq l-awtorizzazzjoni jew il-prevenzjoni tar-rikostruzzjoni, fl-istess stil ta' l-oriġinal, ta' bini li għalih dawk id-drittijiet ta' l-awtur jirriferixxu jew id-dritt fuq l-awtorizzazzjoni jew il-prevenzjoni tas-self b'renta jew il-kiri ta' bini jew xogħlijiet ta' arti applikata.

11. (1) Id-drittijiet ta' l-awtur mogħtija bl-artikoli 4, 5 u 6 ta' dan l-Att ikunu inizjalment ta' l-awtur jew tal-ko-awturi: L-ewwel proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur.

Iżda fil-każ ta' programmi għall-*computers* u *databases* fejn xogħol isir filwaqt li l-awtur ikun impjegat, fl-eżekuzzjoni ta' dmirijietu jew fuq struzzjonijiet li jingħatawlu mill-prinċipal tiegħu, id-drittijiet ekonomiċi mogħtija bid-drittijiet ta' l-awtur għandhom jitqiesu bħala li jkunu trasferiti għalgħand il-prinċipal ta' l-awtur, bla ħsara għal kull ftehim bejn il-partijiet li jkun jeskludi jew jillimita trasferiment bħal dak. Għar-rigward ta' xogħlijiet oħra eliġġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur, f'dawk iċ-ċirkostanzi, bla ħsara għal kull ftehim għall-kuntrarju bejn il-partijiet, id-drittijiet ta' l-awtur għandhom dejjem ikunu fl-awtur jew fil-ko-awturi.

(2) Bla ħsara għall-provvediment ta' l-aħħar subartikolu qabel dan -

(a) l-isem fuq xogħol li hu maħsub li jkun l-isem ta' l-awtur tiegħu għandu jitqies bħala tali, jekk ma jiġix ippruvat il-kuntrarju;

(b) fil-każ ta' xogħol anonimu jew bi psewdonimu, dak li jkun ippubblikah u li ismu jkun jidher fuq ix-xogħol bħala li għandu jitqies li jkun, jekk ma jiġix ippruvat il-kuntrarju, ir-rappreżentant legali ta' l-awtur anonimu jew bi psewdonimu u jkollu dritt li jeżerċita u jipproteġi d-drittijiet ta' l-awtur skond dan l-Att.

TAQSIMA III: DRITTIJIET MORALI TA' L-AWTURI

12. (1) Ebda persuna, inkluż iċ-ċessjonarju ta' drittijiet ta' l-awtur jew detentur tal-liċenza bis-saħħa tagħhom, ma tkun tista' mingħajr il-kunsens ta' l-awtur, timmutila, timmodifika, tgħawweġ jew tassoġġetta għal xi azzjoni oħra ta' tmaqdir xi xogħol waqt il-perjodu tiegħu ta' drittijiet ta' l-awtur b'mod detrimentali għall-unur jew għar-reputazzjoni ta' l-awtur. L-awtur għandu dritt jipprojbixxi l-mutilar, modifika, tagħwiġ jew tmaqdir ta' xi xogħol.

(2) L-awtur ta' xi xogħol eliġġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur għandu, sakemm jiskadu dawk id-drittijiet ta' l-awtur, b'żjieda mad-drittijiet ta' l-awtur mogħtija għar-rigward ta' dak ix-xogħol, kif ukoll f'dawk il-każijiet meta d-drittijiet ta' l-awtur jkunu ġew trasmessi b'ċessjoni jew b'dispożizzjoni testamentarja, jgawdi d-dritt morali -

(a) li jivvanta li huwa l-awtur oriġinali tax-xogħol tiegħu, b'mod partikolari, tad-dritt li ismu kemm jista' jkun prattikabbli, jiġi indikat b'mod prominenti fuq il-kopji, u f'dak li jkollu x'jaqsam ma' xi użu pubbliku ta' dak ix-xogħol; jew

(b) li ismu ma jiġix indikat fuq il-kopji, u f'dak li jkollu x'jaqsam ma' xi użu pubbliku, tax-xogħol tiegħu, jew li l-psewdonimu tiegħu jiġi hekk indikat:

Iżda matul il-ħajja ta' l-awtur ta' xi xogħol, dawk id-drittijiet hawn aktar qabel imsemmija ma jkunux jistgħu jiġu trasmessi leġittimament.

(3) Mal-mewt ta' l-awtur -

(a) id-dritt jgħaddi lil dik il-persuna li huwa jista' permezz ta' dispożizzjoni testamentarja speċifikament jindika, b'dan illi meta dik il-persuna tmut id-dritt jgħaddi għalgħand is-suċċessur tagħha;

(b) jekk ma jkunx hemm indikazzjoni bħal dik iżda d-drittijiet ta' l-awtur fuq ix-xogħol ikunu jagħmlu parti mill-eredità tiegħu, id-dritt jgħaddi għalgħand il-persuna għand min jgħaddu d-drittijiet ta' l-awtur;

(ċ) jekk jew daqskemm id-dritt ma jgħaddix taħt il-paragrafu (a) jew il-paragrafu (b) dan ikun eżerċitabbli mill-proprjetarji tad-drittijiet ta' l-awtur.

TAQSIMA IV: DRITTIJIET VIĊINI

Ix-xorta ta' drittijiet ta' artisti.

13. Artisti għandu jkollhom id-dritt esklużiv li jawtorizzaw jew jipprojbixxu l-għemil f'Malta ta' kull wieħed minn dawn l-attijiet li ġejjin:

(a) il-fissazzjoni tal-wirjiet tagħhom;

(b) ir-riproduzzjoni temporanja jew permanenti, sew diretta sew mhux diretta, b'kull mezz li jkun u f'kull forma, kollha kemm hi jew parti minnha, ta' fissazzjoni tal-wirjiet tagħhom;

(ċ) is-self b'renta u l-kiri tal-wirjiet fissi tagħhom;

(d) id-distribuzzjoni tal-wirjiet oriġinali ffissati f'fonogrammi u ta' kopji tagħhom;

(e) li jagħmlu disponibbli għall-pubbliku l-fissazzjoni tal-wirjiet tagħhom, b'mezzi bil-fil jew mingħajr fili, b'dak il-mod li l-membri tal-pubbliku jistgħu ikollhom aċċess għalihom minn post u ħin li huma jagħżlu individwalment;

(f) ix-xandir u l-komunikazzjoni lill-pubbliku tal-wirjiet tagħhom, ħlief meta l-wirja tkun fiha nnifisha sa minn qabel wirja li tixxandar jew li ssir minn fissazzjoni.

14. Id-drittijiet mogħtija b'dan l-artikolu għandhom idumu għal perjodu ta' ħamsin sena minn tmiem is-sena li fiha l-fissazzjoni tal-wirja tkun ġiet ippubblikata leġittimament għall-ewwel darba jew ikkomunikata lill-pubbliku leġittimament għall-ewwel darba, skond liema tiġi l-aktar kmieni jew fin-nuqqas ta' tali pubblikazzjoni jew komunikazzjoni lill-pubbliku minn tmiem is-sena li fiha tkun ġiet ippreżentata għall-ewwel darba. Perjodu ta' protezzjoni għad-drittijiet ta' artisti.

15. Il-produtturi ta' reġistrazzjonijiet ta' smigħ għandhom, għar-rigward tar-reġistrazzjonijiet ta' smigħ tagħhom, u produtturi ta' l-ewwel fissazzjonijiet ta' xogħlijiet awdjoviżivi, għar-rigward ta' l-oriġinal u ta' kopji tax-xogħlijiet awdjoviżivi tagħhom, ikollhom id-dritt esklużiv li jawtorizzaw jew jipprojbixxu: Ix-xorta ta' drittijiet ta' produtturi.

(a) ir-riproduzzjoni temporanja jew permanenti, sew diretta sew mhux diretta, b'kull mezz li jkun u f'kull forma, kollha kemm hi jew parti minnha;

(b) is-self b'renta u l-kiri;

(ċ) id-distribuzzjoni;

(d) li jagħmlu disponibbli għall-pubbliku b'mezzi bil-fil jew mingħajr fili b'dak il-mod li l-membri tal-pubbliku jistgħu ikollhom aċċess għalihom minn post u ħin li huma jagħżlu individwalment.

16. Id-drittijiet mogħtija b'dan l-artikolu fuq reġistrazzjonijiet tas-smigħ u xogħlijiet awdjoviżivi għandhom idumu għal perjodu ta' ħamsin sena minn tmiem is-sena li fiha r-reġistrazzjonijiet tas-smigħ jew l-ewwel fissazzjoni tax-xogħol awdjoviżiv tkun ġiet ippubblikata legalment jew ikkomunikata lill-pubbliku legalment għall-ewwel darba, skond liema tiġi l-aktar kmieni jew fin-nuqqas ta' tali pubblikazzjoni jew komunikazzjoni lill-pubbliku minn tmiem is-sena li fiha tkun saret il-fissazzjoni għall-ewwel darba. Perjodu ta' protezzjoni għad-drittijiet ta' produtturi.

17. (1) Organizzazzjonijiet tax-xandir għandu jkollhom id-dritt esklużiv li jawtorizzaw jew jipprojbixxu l-għemil f'Malta ta' kull wieħed minn dawn l-attijiet li ġejjin: Ix-xorta ta' drittijiet tax-xandara.

(a) il-fissazzjoni tax-xandir tagħhom, jew tat-trasmissjonijiet inizjali tagħhom fuq il-*cable;*

(b) ir-riproduzzjoni temporanja jew permanenti, sew diretta sew mhux diretta, b'kull mezz li jkun jew forma, kollha kemm hi jew parti minnha, ta' fissazzjoni tax-xandir tagħhom jew tat-trasmissjonijiet inizjali tagħhom fuq il-*cable* kif indikat fil-paragrafu (a) hawn aktar qabel;

(ċ) id-distribuzzjoni tal-fissazzjoni tax-xandir tagħhom jew tat-trasmissjonijiet inizjali tagħhom fuq il-*cable* kif indikat fil-paragrafu (a) hawn aktar qabel;

(d) ix-xandir mill-ġdid tax-xandir tagħhom kif ukoll il-komunikazzjoni lill-pubbliku tax-xandiriet tagħhom jekk dik il-komunikazzjoni ssir f'postijiet aċċessibbli għall-pubbliku bi ħlas ta' dritt ta' ammissjoni;

(e) li jagħmlu disponibbli għall-pubbliku, l-fissazzjonijiet tax-xandir tagħhom jew tat-trasmissjonijiet inizjali tagħhom fuq il-*cable* kif indikat fil-paragrafu (a) hawn aktar qabel, b'mezzi bil-fil jew mingħajr fili, b'dak il-mod li l-membri tal-pubbliku jistgħu ikollhom aċċess għalihom minn post u ħin li huma jagħżlu individwalment.

(2) Organizzazzjoni tax-xandir ma jkollhiex id-dritt li hemm ipprovdut fil-paragrafu (a) tas-subartikolu (1) hawn aktar qabel meta din sempliċement terġa' tittrasmetti bil-*cable* ix-xandiriet ta' organizzazzjonijiet tax-xandir.

Perjodu ta' protezzjoni għad-drittijiet ta' xandara.

18. Id-drittijiet mogħtija b'dan l-artikolu għandhom idumu għal perjodu ta' ħamsin sena minn tmiem is-sena li fiha x-xandira tkun ġiet trasmessa għall-ewwel darba sew bil-fil sew fl-arja, kemm bil-*cable* kemm bis-satellita.

Rimunerazzjoni għal artisti u produtturi ta' reġistrazzjonijiet tas-smigħ.

19. Meta reġistrazzjoni tas-smigħ pubblikata għal skopijiet kummerċjali jew riproduzzjoni ta' dik ir-reġistrazzjoni tas-smigħ tintuża sew direttament sew mhux direttament għax-xandir b'mezzi mingħajr fili jew għal xi komunikazzjoni lill-pubbliku, għandha titħallas rimunerazzjoni unika ġusta mill-utent lill-artisti u lill-produtturi tar-reġistrazzjoni tas-smigħ involuta sabiex din tinqasam b'mod indaqs bejniethom. Dak il-ħlas għandu jsir lil *collecting society* li tkun tirrappreżenta sew lill-artisti sew lill-produtturi ta' reġistrazzjonijiet tas-smigħ jew, fin-nuqqas ta' *collecting society* bħal dik, lill-produttur ta' reġistrazzjonijiet tas-smigħ li jkollu l-obbligu li jqassam nofs ir-rimunerazzjoni lill-artisti.

Eżawriment tad-dritt għad-distribuzzjoni.

20. Id-dritt għad-distribuzzjoni għar-rigward tal-fissazzjonijiet ta' wirjiet, reġistrazzjonijiet tas-smigħ, xogħlijiet oriġinali u kopji ta'

xogħlijiet awdjoviżivi u fissazzjonijiet ta' xandiriet mogħtija bis-subartikoli ta' qabel dan l-artikolu lil artisti, produtturi ta' reġistrazzjonijiet tas-smigħ, produtturi ta' l-ewwel fissazzjonijiet ta' xogħlijiet awdjoviżivi u organizzazzjonijiet tax-xandir rispettivament għandhom jiġu eżawriti bl-ewwel bejgħ f'Malta tax-xogħlijiet oriġinali jew tal-kopji ta' dawk ix-xogħlijiet għar-rigward ta' dak ix-xogħol oriġinali partikolari jew kopja tiegħu, meta dak il-bejgħ isir mill-proprjetarju tad-dritt viċin jew bil-kunsens tiegħu.

21. Id-dispożizzjonijiet tal-paragrafi (a), (b), (e), (f), (g), (i), (j), (k), (l) u (m) ta' l-artikolu 9 ta' dan l-Att għandhom japplikaw għad-drittijiet viċini mogħtija b'dan l-artikolu bl-istess mod bħalma japplikaw għad-drittijiet ta' l-awtur fuq xogħol letterarju, mużikali jew artistiku, jew awdjoviżiv jew *database*. Eċċezzjonijiet għal drittijiet viċini.

22. Drittijiet viċini mogħtija b'din it-Taqsima għandhom japplikaw biss dwar xogħlijiet - Min jikkwalifika għal protezzjoni taħt drittijiet viċini.

(a) li tagħhom l-artist, il-produttur jew ix-xandar ikunu -

(i) individwu li jkun ċittadin ta' Malta jew ikun domiċiljat jew proprjetarju permanenti f'Malta jew fi Stat fejn dawk ix-xogħlijiet ikunu protetti bi drittijiet viċini taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

(ii) korp ta' persuni jew soċjetà kummerċjali kostitwita, mwaqqfa, reġistrata u vestita b'personalità ġuridika taħt il-liġijiet ta' Malta jew ta' Stat fejn dawk ix-xogħlijiet huma protetti bi drittijiet viċini taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

jew

(b) li jintgħamlu, jiġu għall-ewwel darba ppubblikati, mxandra jew komunikati lill-pubbliku f'Malta jew fi Stat li fih dawk ix-xogħlijiet ikunu protetti bi drittijiet viċini taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

jew

(ċ) li jintgħamlu minn jew taħt id-direzzjoni jew il-kontroll tal-Gvern ta' Malta kif ukoll ta' dawk il-gvernijiet ta' Stati oħra, korpi internazzjonali jew organizzazzjonijiet inter-governamentali hekk kif jista' jiġi preskritt.

TAQSIMA V: DRITTIJIET MORALI TA' ARTISTI

Jiġu identifikati d-drittijiet ta' artisti u jiġu pprojbiti d-distorsjoni, mutilazzjoni u modifikazzjoni ta' wirjiet.

23. (1) Indipendentement mid-drittijiet ekonomiċi ta' l-artist, kif ukoll wara t-trasferiment ta' dawk id-drittijiet, l-artist għandu sa żmien l-iskadenza tad-drittijiet ekonomiċi, għar-rigward tal-wirjiet tiegħu u tas-smigħ diretti jew ta' wirjiet iffissati fuq fonogrammi, ikollu d-dritt li jitlob li jiġi identifikat bħala l-artist tal-wirjiet tiegħu, ħlief meta minħabba fl-użu li jsir mill-wirjiet dan ikollu jitħalla barra, u li jipprojbixxi kull distorzjoni, mutilazzjoni jew modifikazzjoni oħra tal-wirjiet tiegħu li kieku jkunu ta' preġudizzju għall-fama tiegħu:

Iżda matul il-ħajja ta' l-artist ma jkunux jistgħu jiġu trasmessi dawk id-drittijiet morali hawn aktar qabel imsemmija.

(2) Mal-mewt ta' l-artist -

(a) id-dritt jgħaddi għal għand dik il-persuna li hu jista' permezz ta' dispożizzjoni testamentarja speċifikament jordna, b'dan illi mal-mewt ta' dik il-persuna d-dritt jgħaddi għal għand is-suċċessur tagħha;

(b) jekk ma jkunx hemm ordni bħal dik iżda d-drittijiet ta' l-awtur fix-xogħol involut ikunu jagħmlu parti mill-eredità tiegħu, id-dritt jgħaddi għal għand il-persuna li għandha jgħaddu d-drittijiet ta' l-awtur.

TAQSIMA VI: TRASFERIMENT TA' DRITTIJIET TA' L-AWTUR U TA' DRITTIJIET VIĊINI

Ċessjonijiet u liċenzi.

24. (1) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu, id-drittijiet ta' l-awtur u drittijiet viċini ikunu trasmessi b'ċessjoni, bis-saħħa tal-Liġi jew b'dispożizzjoni testamentarja bħala proprjetà mobbli.

(2) Ċessjoni jew dispożizzjoni testamentarja ta' drittijiet ta' l-awtur jew ta' drittijiet viċini tista' tkun limitata b'mod li tapplika għal parti biss mill-attijiet li l-proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur jew ta' drittijiet viċini għandu d-dritt esklużiv li jawtorizza jew li jipprevjeni, jew għal parti biss tal-perjodu tad-drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet viċini, jew għal pajjiż speċifikat jew area oħra ġeografika.

(3) Meta awtur għar-rigward tal-oriġinal jew kopja tax-xogħol tiegħu jew artist għar-rigward tal-fissazzjoni tal-wirja tiegħu

jassenja d-dritt esklużiv tiegħu biex jawtorizza jew jipprevjeni l-kiri tagħhom lill-produttur tar-reġistrazzjoni bi smigħ jew lill-produttur tax-xogħol awdjoviżiv li jkun fih ix-xogħol ta' l-awtur jew il-wirja ffissata ta' dak l-artist, dak l-awtur jew dak l-artist għandhom jibqgħu jzommu d-dritt li jiksbu individwalment jew permezz ta' *collecting society* rimunerazzjoni ġusta għall-kiri ta' dik ir-reġistrazzjoni bi smigħ jew oriġinal jew kopja ta' dak ix-xogħol awdjoviżiv mingħand il-produttur involut u dak id-dritt ma jkunx jista' jiġi miċħud. Fin-nuqqas ta' ftehim dwar ir-rimunerazzjoni li jkollha titħallas taħt dan is-subartikolu, jkun il-Bord li jistabbilixxi kemm għandha tkun dik ir-rimunerazzjoni.

(4) Bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 52 ta' dan l-Att, ebda ċessjoni ta' drittijiet ta' l-awtur jew ta' drittijiet viċini u ebda liċenza biex jintgħamel att li l-għemil tiegħu huwa kkontrollat minn drittijiet ta' l-awtur jew minn drittijiet viċini ma jkollha effett jekk ma ssirx bi ftehim bil-miktub bejn il-partijiet:

Iżda meta jiġi konkluż kuntratt bejn artist u produttur ta' xogħlijiet awdjovizjivi għar-rigward tal-produzzjoni ta' xogħol awdjoviżiv, l-artist għandu jitqies bħala li jkun assenja lill-produttur id-drittijiet esklużivi tiegħu fuq il-fissazzjoni tal-wirja tiegħu, kemm-il darba ma jiġix miftiehem xort'oħra, bla ħsara biss għad-dritt li ma jistax jinċaħad ta' l-artist għal rimunerazzjoni ġusta li titħallas malli jsir il-kuntratt mill-produttur lill-artist jew inkella jekk dan ikun hekk jippreferi lil *collecting society* li tkun tirrappreżentah, liema rimunerazzjoni għandha tiġi stabbilita, fin-nuqqas ta' ftehim bejn il-partijiet, mill-Bord.

Iżda wkoll, meta jiġi konkluż kuntratt bejn awtur ta' xogħol awdjoviżiv jew l-awturi ta' xogħlijiet sottostanti li jintużaw bħala s-sies għax-xogħol awdjoviżiv u l-produttur tax-xogħol awdjoviżiv li jkun jirrigwarda l-produzzjoni ta' dak ix-xogħol awdjoviżiv, dawk l-awturi għandhom jitqiesu bħala li jkunu assenjaw lill-produttur id-drittijiet esklużivi tagħhom fuq ix-xogħlijiet tagħhom li jkollhom drittijiet ta' l-awtur, kemm-il darba ma jiġix miftiehem xort'oħra, bla ħsara biss għad-dritt li ma jistax jinċaħad ta' l-awturi għal rimunerazzjoni ġusta li titħallas mal-konklużjoni tal-kuntratt mill-produttur lill-awtur individwalment jew inkella jekk l-awtur ikun hekk jixtieq, lil *collecting society* li tkun tirrappreżentah, liema rimunerazzjoni għandha tiġi stabbilita, fin-nuqqas li l-partijiet jiftehmu bejnithom, mill-Bord.

(5) Ċessjoni jew liċenza ta' drittijiet ta' l-awtur mogħtija minn ko-awtur jew ċessjoni jew liċenza ta' drittijiet viċini mogħtija minn ko-detentur tad-dritt ikollha effett bħallikieku tkun ġiet mogħtija mill-ko-awturi l-oħra jew mill-ko-detenturi tad-drittijiet rispettivament:

Iżda, meta xi ko-awtur ieħor fil-każ ta' drittijiet ta' l-awtur jew ko-detentur tad-dritt fil-każ ta' drittijiet viċini ma jkunx sodisfatt mill-pattijiet li bihom tkun ġiet mogħtija dik iċ-ċessjoni jew liċenza, huwa jista', fi żmien tliet xhur mill-ġurnata li fiha jkunu ġew komunikati lilu bil-miktub l-imsemmija pattijiet, japplika lill-Bord biex jiddeċiedi dwar il-pattijiet li l-Bord iqis xierqa u raġonevoli.

(6) Ċessjoni, liċenza jew dispożizzjoni testamentarja tista' b'mod effettiv tiġi mogħtija jew tiġi magħmula dwar xogħol futur jew xogħol eżistenti li fuqu ma jkunux għadhom jeżistu d-drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet viċini, u d-drittijiet ta' l-awtur prospettivi jew id-drittijiet viċini prospettivi fuq xi xogħol tali jkunu trasmissibbli bħala proprjetà mobbli:

Iżda fil-każ ta' drittijiet ta' l-awtur dik iċ-ċessjoni jew liċenza ma għandhiex titqies li tinkludi drittijiet ta' l-awtur li skond is-subartikolu (1) ta' l-artikolu 11 ta' dan l-Att ikunu ta' min jimpjega l-awtur, jekk il-partijiet ma jinkluduhomx espressament.

(7) Dispożizzjoni testamentarja tal-materjal li fuqu xogħol ikun inkiteb għall-ewwel darba jew ġie xort'oħra reġistrat għandha, kemm-il darba t-testatur ma jkunx ipprovda xort'oħra, titqies li tinkludi kull drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet viċini jew drittijiet ta' l-awtur prospettivi jew drittijiet viċini prospettivi fuq ix-xogħol li jkunu tal-mejjet.

TAQSIMA VII: DRITT *SUI GENERIS* DWAR *DATABASES*

Xorta ta' dritt *sui generis* dwar *databases*.

25. Minkejja d-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 7 (1) ta' dan l-Att, l-oriġinarju ta' *database* li jista' juri li kien hemm, sew fil-kwalità sew fil-kwantità, investiment sostanzjali jew fil-ksib, verifika jew preżentazzjoni tal-kontenut tad-*database* ikollu, irrispettivament mill-eliġibilità ta' dik id-*database* jew tal-kontenut tagħha għall-protezzjoni bid-drittijiet ta' l-awtur jew bi drittijiet oħra, id-dritt li jawtorizza jew jipprojbixxi atti ta' estrazzjoni jew utilizzazzjoni mill-ġdid tal-kontenut tagħha, kemm kollu kemm hu kemm f'parti sostanzjali minnu, valutat sew fil-kwalità sew fil-kwantità.

Eċċezzjonijiet għad-dritt *sui generis* dwar *databases*.

26. (1) L-oriġinarju ta' *database* li tintgħamel disponibbli għall-pubbliku b'liema mod ikun ma jistax jipprevjeni utent tad-*database* li jkollu liċenza milli jeffettwa estrazzjoni jew utilizzazzjoni mill-ġdid ta' partijiet mhux sostanzjali tal-kontenut tagħha, valutat sew fil-kwalità sew fil-kwantità, għal liema skop ikun, sakemm l-utent li jkollu liċenza ma jwettaqx atti li jkunu jikkonfliġġu ma' l-esplojtazzjoni normali tad-*database* jew jippreġudikaw b'mod mhux raġonevoli l-interessi leġittimi ta' l-oriġinarju tad-*database* jew b'kull mod li jkun jikkawżaw preġudizzju għad-detentur tad-drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet viċini

għar-rigward ta' xogħlijiet jew is-suġġett kontenut fid-*database* u kull provvediment kontrattwali li jmur kontra dan il-proviso jkun null u bla ebda effett:

Iżda l-estrazzjoni u l-utilizzazzjoni mill-ġdid ripetuti u sistematiċi ta' partijiet mhux sostanzjali tal-kontenut tad-*database* li jkunu jimplikaw attijiet li jikkonfliġġu ma' esplojtazzjoni normali ta' dik id-*database* jew li jippreġudikaw b'mod mhux raġonevoli l-interessi leġittimi tal-oriġinarju tad-*database*, ma jkunux permessi.

(2) Minkejja l-artikolu 25, utent li jkollu liċenza jista', mingħajr l-awtorizzazzjoni ta' l-oriġinarju tad-*database* li tkun disponibbli għall-pubbliku b'liema mod ikun, jeffettwa estrazzjoni jew utulizzazzjoni mill-ġdid ta' parti sostanzjali mill-kontenut tagħha għal dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

(a) l-estrazzjoni għal użu privat fil-każ ta' *database* mhux elettroniku;

(b) l-estrazzjoni bil-għan ta' illustrazzjoni fit-tagħlim jew fir-riċerka xjentifika sal-limitu ġustifikat bl-għan mhux kummerċjali li għandu jinkiseb sakemm tiġi indikata l-oriġni;

(ċ) l-estrazzjoni jew l-utilizzazzjoni mill-ġdid għall-għanijiet ta' sigurtà pubblika jew ta' xi proċedura amministrattiva jew ġudizzjarja.

27. Id-dritt li hemm provdut dwaru fl-artikolu 25 jintemm wara ħmistax il-sena mill-ewwel ta' Jannar tas-sena li tiġi wara d-data tat-tmiem tal-oriġinar tad-*database* jew, jekk dan jitqiegħed disponibbli għall-pubbliku b'liema mod ikun qabel l-iskadenza ta' dak il-perjodu, dak id-dritt għandu jintemm wara l-iskadenza ta' ħmistax il-sena mill-ewwel ta' Jannar tas-sena li tiġi minnufih wara d-data meta d-*database* kienet saret għall-ewwel darba disponibbli għall-pubbliku:

Perjodu ta' protezzjoni għad-dritt *sui generis* dwar *databases*.

Iżda kull bidla sostanzjali, valutata sew fil-kwalità sew fil-kwantità, fil-kontenut ta' *database*, inkluża kull bidla sostanzjali li tirriżulta mill-ġabra sħiħa ta' żjidiet, taħsiriet jew bidliet li jsiru wara, li kieku jirriżultaw fid-*database* li jitqies bħala investiment sostanzjalment ġdid, valutat fil-kwalità u fil-kwantità, għandhom jagħtu lok għall-oriġinar ta' *database* ġdida li minn dak il-waqt ikollha jedd għall-perjodu ta' protezzjoni tagħha nnifisha li jkun ta' ħmistax il-sena.

28. Dak id-dritt li jista' jiġi assenjat jew konċess taħt liċenza kontrattwali bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 24 ta' dan l-Att għandu jkun mingħajr preġudizzju għal kull dritt li jeżisti dwar il-kontenut tad-*database*.

Assenjament u liċenzi.

Kwalifika għal protezzjoni għad-dritt *sui generis* dwar *databases*.

29. Id-dritt mogħti b'dan l-artikolu għandu jkun japplika biss għal *database* –

(a) li l-oriġinarju tiegħu jew id-detentur tad-dritt tiegħu ikun filwaqt li tintgħamel id-*database* -

(i) individwu li jkun ċittadin ta' Malta, jew li jkun domiċiljat jew permanentement residenti f'Malta jew fi Stat li fih dritt *sui generis* dwar *databases* bħal dak ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

(ii) korp ta' persuni jew soċjetà kummerċjali kostitwita, mwaqqfa, reġistrata u vestita b'personalità ġuridika taħt il-liġijiet ta' Malta jew ta' xi Stat li fih dritt *sui generis* dwar *databases* bħal dak ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

jew

(b) li tintgħamel jew li ssir għall-ewwel darba disponibbli għall-pubbliku f'Malta jew fi Stat li fih dritt *sui generis* dwar *databases* bħal dak ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsieħba fih;

jew

(ċ) li tintgħamel minn, jew taħt id-direzzjoni jew kontroll tal-Gvern ta' Malta kif ukoll ta' dawk il-gvernijiet ta' Stati oħra, korpi internazzjonali jew organizzazzjonijiet inter-governamentali oħra hekk kif jista' jiġi preskritt.

Tifsira ta' estrazzjoni u ta' utilizzazzjoni mill-ġdid.

30. (1) Għall-għanijiet ta' din it-Taqsima "estrazzjoni" tfisser it-trasferiment permanenti jew temporanju tal-kontenut kollu ta' *database* jew ta' parti sostanzjali minnu għal *medium* ieħor b'kull mezz jew forma li jkunu filwaqt li "użu mill-ġdid" tfisser kull għamla li tagħmel disponibbli mill-ġdid lill-pubbliku il-kontenut ta' *database* kollu jew ta' parti sostanzjali minnu bid-distribuzzjoni ta' kopji, b'kirjiet, permezz ta' trasmissjonijiet *on-line* jew għamliet oħra ta' trasmissjoni:

(2) Iżda s-self pubbliku ma għandux jitqies li jkun att ta' estrazzjoni jew ta' użu mill-ġdid.

Eżawriment ta' dritt ta' bejgħ mill-ġdid.

31. L-ewwel bejgħ f'Malta, ta' kopja ta' *database* mid-detentur ta' dritt jew bil-kunsens tiegħu għandu jeżawrixxi l-jedd għall-kontroll tal-bejgħ mill-ġdid ta' dik il-kopja.

TAQSIMA VIII: DRITT *SUI GENERIS* DWAR TOPOGRAFIJI TA' PRODOTTI MINN SEMIKONDUTTUR

32. L-oriġinarji ta' topografiji ta' prodotti minn semikonduttur u s-suċċessuri tagħhom fit-titolu għandu jkollhom id-dritt esklużiv li jawtorizzaw jew jipprevjenu f'Malta r-riproduzzjoni tat-topografija u l-esplojtazzjoni kummerċjali jew l-importazzjoni għall-iskop ta' esplojtazzjoni kummerċjali tat-topografija jew ta' prodott minn semikonduttur manifatturat bl-użu tat-topografija.

Xorta ta' dritt *sui generis* dwar topografiji ta' prodotti minn semikonduttur.

33. Id-dritt mogħti bl-artikolu 32 ma għandux jipprevjeni:

Eċċezzjonijiet għad-dritt dwar topografija.

(a) ir-riproduzzjoni privata ta' topografija bi skopijiet li mhumiex kummerċjali;

(b) ir-riproduzzjoni għall-iskop li jiġi analizzat, valutat jew għat-tagħlim tal-kunċetti, proċessi, sistemi jew teknikalitajiet inkorporati fit-topografija jew it-topografija nnifisha;

(ċ) xi att għar-rigward ta' topografija li tkun skond il-ħtiġiet ta' l-artikolu 35 ta' dan l-Att u oriġinata fuq il-bażi ta' analiżi u valutazzjoni ta' xi topografija oħra, li ssir b'mod konformi mal-paragrafu (b) preċedenti.

34. Meta topografija jew il-prodott minn semikonduttur ikunu tqiegħdu fis-suq f'Malta, minn detentur ta' dritt jew bil-kunsens tiegħu, id-dritt esklużiv li tiġi awtorizzata jew prevjenuta l-esplojtazzjoni kummerċjali jew l-importazzjoni ta' dik it-topografija jew ta' dak il-prodott ta' semikonduttur għandu jiġi eżawrit.

Eżawriment għad-għad-dritt dwar topografija.

35. Id-dritt mogħti bl-artikolu 32 ta' dan l-Att għandu japplika biss għar-rigward ta' topografiji ta' prodotti minn semikonduttur li jkunu r-riżultat ta' l-isforz intellettwali ta' l-oriġinarju nnifsu u ma jkunux xi ħaġa komuni fl-industrija tas-semikondutturi iżda ma għandhomx jestendu għal xi kunċett, proċess, sistema, teknika jew tagħrif fl-għamla ta' *code* li jkun inkorporat fit-topografija:

Applikazzjoni tad-dritt dwar topografija biss dwar l-isforz intellettwali tal-proprjetarju nnifsu.

Iżda meta t-topografija ta' prodotti minn semikonduttur tkun tikkonsisti f'elementi li jkunu ħwejjeġ komuni fl-industrija tas-semikondutturi, din għandha tkun protetta biss sal-limitu li l-kombinazzjoni ta' dawk l-elementi, meħuda flimkien, tkun tissodisfa l-kondizzjonijiet hawn aktar qabel imsemmija.

Kwalifika għal protezzjoni għad-dritt dwar topografija.

36. Id-dritt mogħti bl-artikolu 32 għandu jkun japplika favur oriġinarju jew is-suċċessur tiegħu fit-titolu li jkun individwu li jkun ċittadin ta', jew li jkun domiċiljat jew residenti permanenti f'Malta jew fi Stat li fih dritt *sui generis* bħalma hu dak mogħti bl-artikolu 32 dwar topografiji ta' prodotti minn semikonduttur ikun protett taħt xi ftehim internazzjonali li Malta tkun imsiehba wkoll fih.

Topografiji oriġinati matul l-impieg ta' persuna.

37. Meta topografija tinħoloq matul l-impieg ta' l-oriġinarju, fit-twettiq ta' dmirijietu jew fuq istruzzjonijiet li jingħatawlu mill-prinċipal tiegħu, id-dritt esklużiv mogħti bl-artikolu 32 għandu jitqies li jkun trasferit lill-prinċipal ta' l-oriġinarju jew lis-suċċessur tiegħu fit-titolu, bla ħsara għal kull ftehim bejn il-partijiet li jkun jeskludi jew jillimita dak it-trasferiment:

Iżda l-prinċipal ta' l-oriġinarju jew is-suċċessur tiegħu fit-titolu għandhom ukoll jissodisfaw il-kriterji ta' l-artikolu 36 jew ikun korp ta' persuni jew soċjetà kummerċjali kostitwita, mwaqqfa, reġistrata u vestita b'personalità ġuridika taħt il-liġijiet ta' Malta jew ta' Stat li fih dritt *sui generis* bħal dak bħalma hu mogħti bl-artikolu 32 dwar topografiji ta' prodotti minn semikonduttur, ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsiehba fih.

Meta ma jkunx jeżisti dritt għall-protezzjoni.

38. Meta ebda dritt għall-protezzjoni bħalma hu mogħti bl-artikolu 32 ma jkun jeżisti favur oriġinarju jew il-prinċipal tiegħu skond l-artikoli 36 u 37, id-dritt għandu jkun japplika favur il-persuna jew is-suċċessur tagħha fit-titolu li, filwaqt li tissodisfa xi waħda mill-kondizzjonijiet imsemmija fil-proviso għall-artikolu 37, tkun l-ewwel li kummerċjalment tesplojta f'Malta, jew fi Stat li fih dritt *sui generis* bħal dak bħalma hu mogħti bl-artikolu 32 dwar topografiji ta' prodotti minn semikonduttur ikun protett taħt ftehim internazzjonali li Malta tkun ukoll imsiehba fih, topografija li tkun għadha ma gietx esplojtata kummerċjalment imkien ieħor fid-dinja u tkun ġiet esklużivament awtorizzata li tesplojta kummerċjalment it-topografija fil-firxa ta' dak it-territorju mill-persuna li jkollha jedd li tiddisponi minnha.

Assenjament u liċenzi.

39. Id-dritt mogħti bl-artikolu 32 jista' jiġi assenjat jew mogħti taħt liċenza kontrattwali bla ħsara għad-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 24 ta' dan l-Att.

Perjodu ta' protezzjoni għal dritt dwar topografija.

40. Id-dritt mogħti bl-artikolu 32 għandu jibqa' jeżisti għal għaxar snin minn tmiem is-sena li fiha t-topografija ta' prodott minn semikonduttur tkun ġiet esplojtata kummerċjalment għall-ewwel darba x'imkien fid-dinja jew għal ħmistax il-sena mill-ewwel fissazzjoni jew għemil bil-*code* tat-topografija ta' prodott minn semikonduttur jekk din ma tkunx ġiet esplojtata kummerċjalment:

Iżda fil-każ meta l-perjodu ta' protezzjoni jibda għaddej mid-data ta' l-ewwel esplojtazzjoni kummerċjali fid-dinja pjuttost milli minn l-ewwel fissazzjoni jew għemil bil-*code* tat-topografija, r-rimedji legali pprovdut dwarhom bis-subartikolu (1) ta' l-artikolu 43 għandhom ukoll ikunu disponibbli favur detentur ta' dritt li jista' jġib prova għas-sodisfazzjon tal-Qorti li l-konvenut ikun bi frodi rriproduċa jew esplojta kummerċjalment jew importa għal dak l-għan topografija ta' prodott minn semikonduttur ukoll jekk dawk l-attijiet kienu ġraw qabel il-bidu tal-perjodu ta' protezzjoni u ta' l-eżistenza tad-dritt mogħti bl-artikolu 32.

41. Minkejja l-artikolu 32 u d-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 42, persuna jew is-suċċessur tagħha fit-titolu li tikseb prodott ta' semikonduttur ma għandhiex tkun prevjenuta milli tesplojta kummerċjalment lil dak il-prodott jekk filwaqt tal-ksib tiegħu hija ma kienetx taf u ma setgħetx raġonevolment tkun mistennija li tkun taf li kien hemm jeżisti f'dak ix-xogħol dritt *sui generis* bħalma hu mogħti bl-artikolu 32: Dritt għal rimunerazzjoni.

Iżda, fuq istanza tad-detentur tad-dritt jew tas-suċċesuri tiegħu fit-titolu, il-Qorti Ċivili, Prim'Awla, għandha tordna lil dik il-persuna li tħallas kumpens xieraq lill-attur għar-rigward ta' l-attijiet li huwa jkun għamel wara li jkun sar jaf jew kellu tassew għaliex jaħseb li l-prodott ta' semikonduttur ikun protett minn dritt *sui generis* bħal dak.

TAQSIMA IX: KONTRAVVENZJONIJIET

42. (1) Id-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini u drittijiet *sui generis* jiġu miksura minn kull persuna li tagħmel jew iġġiegħel lil ħaddiehor li jagħmel, mingħajr liċenza tal-proprjetarju jew detentur ta' dawk id-drittijiet, att li l-għemil tiegħu huwa kontrollat minn drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis*. Attijiet kontravvenjenti.

(2) Id-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini u drittijiet *sui generis* jiġu miksura wkoll minn kull persuna li, mingħajr il-liċenza tal-proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur jew detentur tad-dritt, timporta f'Malta, jekk mhux għall-użu tagħha personali u domestiku, jew tiddistribwixxi f'Malta b'negozju, kiri jew mod ieħor, jew b'negozju tesibixxi fil-pubbliku jew ikollha fil-pussess tagħha jew timmanifattura bil-għan ta' kummerċ jew toffri jew tesponi għall-bejgħ jew kiri xi oġġett li dwaru jiġu miksura d-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis* skond l-aħħar subartikolu qabel dan.

(3) Id-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini u drittijiet *sui generis* jiġu miksura wkoll minn kull persuna li, mingħajr il-liċenza tal-proprjetarju tad-drittijiet ta' l-awtur jew detentur tad-dritt, timporta f'Malta, ikollha filwaqt li tmexxi negozju jew tbiegħ jew tagħti b'kiri,

jew toffri jew tesponi għall-bejgħ jew għall-kiri oġġett li l-uniku għan tiegħu huwa li jiffaċilita t-tneħħija mhux awtorizzata jew iqarraq b'xi mezz tekniku li seta' ġie applikat biex jipproteġi lil xi xogħol jew xi materjal ieħor eliġibbli għad-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis* taħt dan l-Att kontra li jiġu kkupjati, murijin, segwiti, mismugħa jew perċepiti b'kull mod li jkun.

Responsabbiltà għal kontravvenzjoni ta' drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini u drittijiet *sui generis*.

43. (1) Meta xi ħadd jikser id-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis* fuq xi xogħol huwa jkun jista', fuq istanza tal-proprjetarju ta' dawk id-drittijiet ta' l-awtur jew ta' detentur ta' drittijiet, jiġi kundannat mill-Qorti Ċivili, Prim'Awla għall-ħlas tad-danni jew għall-ħlas ta' penali li tiġi stabbilita skond skala ta' multi li tiġi preskritta mill-Ministru, kif dik il-Qorti, wara li tieħu kont taċ-ċirkostanzi tal-każ, jidhrilha xieraq, u għar-restituzzjoni tal-qligħ kollu li jkun sar mill-kontravvenzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis*:

Iżda meta l-konvenut iġib prova għas-sodisfazzjon tal-Qorti li fiż-żmien tal-kontravvenzjoni ma kienx jaf u ma setgħax ikun raġonevolment mistenni li jkun jaf li kienu jeżistu drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis* fuq ix-xogħol li għalih l-azzjoni tirriferixxi, il-Qorti ma għandhiex tikkundannah għar-restituzzjoni tal-qligħ.

(2) Il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili tista' f'azzjoni għall-ksur tad-drittijiet ta' l-awtur, drittijiet viċini jew drittijiet *sui generis* filwaqt li tqis iċ-ċirkostanzi kollha u b'mod partikolari l-flagranza tal-kontravvenzjoni u kull benefiċċju li jmur favur il-konvenut minħabba fil-kontravvenzjoni, tagħti dawk id-danni addizzjonali skond ma l-każ partikolari jista' jkun ġustament jeħtieġ.

(3) Il-Qorti tista', barra minn dan, f'kawża istitwita skond dan is-subartikolu, fuq rikors ta' l-attur, tordna li l-oġġetti kollha kontravvenjenti li jkunu għadhom fil-pussess tal-konvenut jiġu konsenjati lill-attur.

(4) F'kawża dwar kontravvenzjoni ta' drittijiet ta' l-awtur relattivi għall-kostruzzjoni ta' bini, ebda mandat ta' inibizzjoni jew ordni ieħor ma għandu jsir :

(a) wara li l-kostruzzjoni ta' bini jkun inbeda, sabiex jimpedih milli jiġi kompletat, jew

(b) sabiex jordna li l-bini, safejn ikun gie kostruwit, jiġi mwaqqa'.

Responsabbiltà għal kontravvenzjoni ta' drittijiet morali.

44. (1) Salvi d-dispożizzjonijiet ta' l-aħħar artikolu qabel dan, kull min jikser id-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 12 jista' fuq istanza ta' l-awtur jew tal-werrieta tiegħu jiġi kundannat mill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili għall-ħlas ta' penali, bħala u għal danni li jiġu stabbiliti skond skala ta' multi li jiġu preskritti mill-Ministru.

(2) Fi proċedimenti taħt l-aħħar subartikolu qabel dan il-Qorti għandha tordna l-qirda ta' l-oġġetti kollha kontravvenjenti li jkunu għadhom fil-pussess tal-konvenut meta tkun sodisfatta illi l-preġudizzju kaġunat lill-awtur jkun hekk serju li jiġġustifika dik il-miżura.

(3) Id-dispożizzjoni ta' l-aħħar subartikolu qabel dan ma għandhiex tapplika meta l-oġġett kontravvenjenti jkun bini.

(4) Kull min jikser id-dispożizzjonijiet tas-subartikoli (1) u (2) ta' l-artikolu 12 u s-subartikolu (1) ta' l-artikolu 23 jista' jiġi kkundannat, fuq istanza ta' l-awtur jew tal-persuna fiżika, jew ta' l-enti legali, li lilhom ikun ġie trasmess id-dritt li jwettqu dawk id-drittijiet morali msemmija taħt il-proviso għas-subartikolu (2) ta' l-artikolu 11, mill-Qorti Ċivili, Prim'Awla għall-ħlas ta' penali, u għal dawk id-danni li jiġu deċiżi skond skala ta' penali li jiġu preskritti mill-Ministru.

TAQSIMA X: IL-BORD DWAR ID-DRITTIJIET TA' L-AWTUR

Ħatra tal-Bord.

45. (1) Il-Ministru għandu b'avviż fil-Gazzetta tal-Gvern jinnomina Bord dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, li jikkonsisti minn *Chairman* u żewġ membri oħra sabiex jaqdi l-funzjonijiet mogħtija lil dak il-Bord bid-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att.

(2) Iċ-*Chairman* ta' l-imsemmi Bord ikun Imħallef irtirat jew Maġistrat irtirat jew persuna li tkun eżerċitat bħala avukat f'Malta għal perjodu ta', jew perjodi li jammontaw fit-total għal, mhux anqas minn seba' snin.

(3) Il-Ministru għandu jinnomina wkoll żewġ persuni oħra biex jaġixxu bħala membri tal-Bord, wieħed biex jissostitwixxi liċ-*Chairman* u l-ieħor biex jissostitwixxi lil xi wieħed miż-żewġ membri l-oħra, kull meta ċ-*Chairman* jew xi wieħed mill-membri l-oħra, skond il-każ, ikun, għal xi raġuni, inkapaċi li jaqdi l-funzjonijiet tiegħu.

(4) Kull membru tal-Bord għandu jibqa' fil-kariga sakemm jogħġob lill-Ministru u l-Ministru jista', mingħajr ma jagħti ebda raġuni, iħassar in-nomina ta' kull membru u jinnomina membru ġdid meta jidhirlu li jkun hekk meħtieġ.

(5) Il-membri tal-Bord, bl-eċċezzjoni taċ-*Chairman*, jekk ikun Maġistrat, għandhom, qabel ma jidħlu fil-kariga tagħhom, jieħdu quddiem l-Avukat Ġenerali l-ġurament li jeżaminaw u jiddeċiedu kull ħaġa li tiġi quddiemhom b'ekwità u imparzjalità.

Astensjoni u rikuża.

Kap. 12.

46. Iċ-*Chairman* jew kull membru ieħor tal-Bord jista' jastjeni jew jista' jiġi rikużat minn kull wieħed mill-partijiet kontendenti għal kull waħda mir-raġunijiet imsemmija fl-artikolu 734 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili. Kull kwistjoni li tirrigwarda xi raġuni ta' astensjoni jew rikuża u kull kwistjoni li tkun kwistjoni ta' liġi biss għandha tiġi deċiża miċ-*Chairman* tal-Bord.

Setgħa ta' taħrik.

47. Il-Bord ikollu s-setgħa li jħarrek kull persuna biex tixhed jew biex tipproduċi kotba jew dokumenti oħra quddiemu, u ċ-*Chairman* tal-Bord ikollu, relattivament għat-taħrik u eżami ta' xhieda quddiem il-Bord, l-istess setgħat kif mogħtija bil-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili.

Proċedimenti.

48. (1) Il-proċedimenti tal-Bord għandhom isiru fil-pubbliku u d-deċiżjoni tal-Bord għandha tiġi notifikata lill-partijiet bil-posta reġistrata fl-indirizz tan-negozju jew privat rispettiv tagħhom u, jekk ma jiġix pruvat il-kuntrarju, dik id-deċiżjoni għandha titqies li tkun ġiet notifikata lill-parti interessata mhux aktar tard mit-tielet ġurnata li taħbat wara l-ġurnata meta ġiet impustata lil dik il-parti.

(2) Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jirregolaw il-proċedimenti quddiem il-Bord u jista', mingħajr ħsara għall-ġeneralità ta' dak hawn aktar qabel imsemmi, jagħmel regolamenti -

(a) li jippreskrivu l-mod li fih kull ħaġa tista' tintbgħat quddiem il-Bord;

(b) li jippreskrivu l-proċedura li għandha tiġi adottata mill-Bord meta jittratta xi ħaġa mibgħuta lilu skond dan l-Att u r-*records* li għandhom jinżammu mill-Bord;

(ċ) li jippreskrivu l-mod li bih il-Bord għandu jiġi msejjaħ u l-post fejn il-Bord għandu jżomm is-seduti tiegħu;

(d) li jippreskrivu skala ta' multi, spejjeż u drittijiet; u

(e) b'mod ġenerali għat-tmexxija aħjar tal-funzjonijiet mogħtija lill-Bord b'dan l-Att.

Dritt ta' appell.

49. (1) Ikun hemm dritt ta' appell mid-deċiżjonijiet kollha tal-Bord.

(2) Kull appell għandu jinġieb quddiem il-Qorti ta' l-Appell magħmul bil-mod kif hemm provdut fis-subartikolu (6) ta' l-artikolu 41 tal-Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili b'rikors fi żmien ħmistax il-jum min-notifika tad-deċiżjoni tal-Bord.

(3) Il-Ministru jista' jagħmel regoli li jkunu jirregolaw l-appelli quddiem il-Qorti ta' l-Appell skond dan l-Att, u li jippreskrivu skala ta' spejjeż u drittijiet dwar dawk l-appelli.

50. L-ispejjeż u d-drittijiet dwar proċeduri quddiem il-Bord u quddiem il-Qorti ta' l-Appell għandhom jitħallsu mill-partijiet b'dak il-mod kif l-imsemmi Bord jew Qorti, skond il-każ, jiddeċiedi.

Spejjeż u drittijiet.

51. (1) F'kull każ meta jidher lill-Bord li *collecting society* jew proprjetarju ta' drittijiet ta' l-awtur jew drittijiet viċini -

Rifjut jew pattijiet mhux raġonevoli dwar ritrasmissjoni jew xandir mill-ġdid bil-*cable*.

(a) ikun qiegħed jiċħad mingħajr raġuni li jagħti liċenza dwar ir-ritrasmissjoni jew xandir mill-ġdid bil-*cable*, jew

(b) ikun qiegħed jimponi pattijiet jew kondizzjonijiet mhux raġonevoli għall-għoti ta' dik il-liċenza,

il-Bord jista' jordna li, relattivament għall-għemil ta' xi att li jirriferixxi għal xi xogħol li fih il-*collecting society* jew il-proprjetarju, skond il-każ, ikun interessat, liċenza għandha titqies li tkun ġiet mogħtija mill-*collecting society* jew mill-proprjetarju fil-waqt li jkun sar l-att, kemm-il darba d-drittijiet xierqa stabbiliti minn dak il-Bord ikunu tħallsu jew ġew offruti qabel ma jgħaddi dak il-perjodu jew dawk il-perjodi li l-Bord jista' jiddeċiedi dwarhom.

(2) Il-Ministru jista' b'regolamenti jordna li d-dispożizzjonijiet ta' dan l-artikolu ma għandhomx jibqgħu fis-seħħ minn data li tiġi msemmija f'ordni bħal dik.

TAQSIMA XI: AMMINISTRAZZJONI KOLLETTIVA TA' DRITTIJIET

52. Awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini jistgħu jawtorizzaw *collecting society* tamministralhom id-drittijiet ekonomiċi tagħhom.

Awtorizzazzjoni lill-*collecting societies*.

53. (1) Il-*collecting societies* għandhom jitwaqqfu fl-għamla ta' soċjetajiet ċivili u għandhom ikunu regolati mid-dispożizzjonijiet tat-Titolu X u tat-Taqsima II tat-Tieni Ktieb tal-Kodiċi Ċivili.

Twaqqif u inkorporazzjoni ta' *collecting societies*.
Kap. 16.

(2) Talba għal inkorporazzjoni ta' *collecting society* għandha ssir fil-Ministeru responsabbli għall-protezzjoni tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini hawnhekk iżjed 'il quddiem imsejjaħ "l-awtorità sorveljanti" u magħha għandha tintehmeż kopja ta' l-istatuti tal-*collecting society* u tar-regolamenti tagħha li jirrigwardaw is-sistema u l-ammonti, kif ukoll il-ġbir u t-tqassim, ta' drittijiet u ta' rimunerazzjoni ġusta.

(3) L-awtorità sorveljanti għandha tinkorpora lill-*collecting society* ħlief fil-każ li:

(a) l-istatuti jew ir-regolamenti msemmija fis-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu ma jkunux iħarsu d-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att jew il-provvedimenti rilevanti tal-Kodiċi Ċivili;

(b) jkun hemm provi fattwali li jkunu jindikaw li persuna fiżika li tista' leġittimament tirrappreżenta lill-*collecting society* taħt l-istatuti ta' l-organizzazzjoni ma jkollhiex il-kwalifiki professjonali jew il-fiduċja meħtieġa għall-eżerċizzju ta' attività bħal dik;

(ċ) jkun hemm provi fattwali li jkunu jindikaw li l-*collecting society* ma tkunx tista' twettaq il-funzjonijiet tagħha għal kull raġuni li tinkludi n-nuqqas ta' mezzi ekonomiċi u tekniċi, jew ta' persunal xieraq;

(d) *collecting society* oħra tkun diġà ġiet approvata fl-istess qasam ta' amministrazzjoni, sakemm l-awtorità sorveljanti tkun sodisfatta li l-eżistenza ta' iktar minn organizzazzjoni waħda f'dak il-qasam partikolari ta' amministrazzjoni ma jkunx benefiku għall-interessi ta' l-awturi u ta' sidien oħra ta' drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini u ta' l-utenti.

(4) Kull deċiżjoni ta' l-awtorità sorveljanti li ma tinkorporax *collecting society* tkun tista' tiġi appellata mill-parti aggravata b'ċitazzjoni quddiem il-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili.

Hidmiet ta' *collecting societies.*

54. Tista' *collecting society*, f'isem u minħabba fl-awtorizzazzjoni mogħtija mill-awturi u mis-sidien l-oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li huma membri tagħha jew li xort'oħra tkun tirrappreżenta minħabba f'kull ftehim ma kull *collecting society* barranija, twettaq dawn il-ħidmiet li ġejjin:

(a) tagħti awtorizzazzjoni lil terzi li jwettqu attijiet koperti bid-drittijiet ekonomiċi esklużivi amministrati;

(b) tiġbor drittijiet għall-awtorizzazzjoni msemmija fil-paragrafu (a) u tiġbor rimunerazzjoni ġusta meta l-liġi tkun tipprovdi għal dik ir-rimunerazzjoni;

(ċ) tqassam id-drittijiet u r-rimunerazzjoni ġusta hekk miġbura fost l-awturi u s-sidien l-oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini involuti;

(d) tieħu kull azzjoni legali meħtieġa għall-infurzar tad-drittijiet amministrati minnha;

(e) twettaq kull att ieħor awtorizzat, b'mod konformi ma' l-artikolu 24, mill-awturi u mis-sidien l-oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini, jew mill-korpi li jirrappreżentawhom, li jkollhom id-drittijiet ekonomiċi esklużivi jew drittijiet għal rimunerazzjoni ġusta amministrati.

Metodi ta' tħaddim ta' *collecting societies.*

55. (1) Deċiżjonijiet dwar il-metodi u r-regoli għall-ġbir u t-tqassim ta' drittijiet u rimunerazzjoni ġusta u dwar aspetti oħra ta' amministrazzjoni kollettiva għandhom jittieħdu mill-awturi u minn sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li jkollhom id-drittijiet tagħhom amministrati jew mill-korpi li jkunu jirrappreżentawhom.

(2) L-awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li jkollhom id-drittijiet tagħhom amministrati, għandu jkollhom id-dritt li jiksbu tagħrif sħiħ u dettaljat dwar l-attivitajiet kollha tal-*collecting society* li jkunu jirrigwardaw it-twettiq ta' dawk id-drittijiet.

(3) Mingħajr l-awtorizzazzjoni ta' l-awturi u ta' sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li jkollhom id-drittijiet tagħhom amministrati jew tal-korpi li jkunu jirrappreżentawhom, ebda dritt jew rimunerazzjoni ġusta li jinġabru minn *collecting society* ma għandhom jintużaw għal għanijiet oħra bħalma huma dawk kulturali jew soċjali, jew għall-finanzjament ta' attivitajiet promozzjonali ħlief għal għanijiet li jkopru l-ispejjeż attwali ta' amministrazzjoni tad-drittijiet involuti u t-tqassim ta' l-ammonti ta' drittijiet jew rimunerazzjoni ġusta li jibqgħu wara t-tnaqqis ta' dawk l-ispejjeż, b'mod konformi mas-subartikolu (4) ta' dan l-artikolu.

(4) L-ammonti ta' drittijiet u rimunerazzjoni ġusta li tinġabar minn *collecting society* għandhom, wara t-tnaqqis ta' l-ispejjeż attwali ta' amministrazzjoni kollettiva u kull tnaqqis possibbli ieħor li jista' jiġi awtorizzat b'mod konformi mas-subartikolu (3) ta' dan l-artikolu, jitqassmu fost l-awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini, kemm jista' jkun possibbli u prattiku, fi proporzjon ma' l-użu attwali tax-xogħlijiet tagħhom.

(5) Awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li ma jkunux ta' nazzjonalità Maltija, jew li jkollhom ir-residenza abitwali tagħhom jew il-kwartieri ġenerali tagħhom barra minn Malta, u li jkollhom id-drittijiet tagħhom amministarati minn *collecting society*, għandhom igawdu, għar-rigward ta' l-amministrazzjoni tad-drittijiet tagħhom, l-istess trattament bħal dawk l-awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li jkunu membri ta', jew xort'oħra jkunu rappreżentati mill-*collecting society* u li jkollhom nazzjonalità Maltija jew ikollhom ir-residenza abitwali tagħhom jew il-kwartieri ġenerali tagħhom f'Malta.

(6) *Collecting societies* barranin għandhom jirċievu tagħrif regolari, sħiħ u dettaljat dwar l-attivitajiet kollha ta' *collecting society* li jkunu għamlu xi ftehim magħha dwar ir-rappreżentazzjoni tad-drittijiet minnhom rappreżentati, li jistgħu jolqtu l-eżerċizzju tad-drittijiet ta', u t-tqassim ta' ħlasijiet lil, awturi u sidien oħra tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini li jkollhom id-drittijiet tagħhom amministrati minn dawk il-*collecting societies* barranin.

Obbligazzjonijiet ta' utenti ta' xogħlijiet lejn *collecting societies.*

56. Dawk li jwettqu attijiet awtorizzati minn *collecting society* jew attijiet li dwarhom, għalkemm ma tkunx meħtieġa awtorizzazzjoni, jkollha titħallas rimunerazzjoni ġusta lil *collecting society*, għandhom -

(a) jiffaċilitaw is-sorveljar, mir-rappreżentanti tal-*collecting society*, ta' l-attijiet li jkunu awtorizzati jew li dwarhom ikollha titħallas rimunerazzjoni ġusta;

(b) jekk ikun meħtieġ, jagħtu lill-*collecting society* kull tagħrif li jkollhom disponibbli u li jkun jirrigwarda l-attijiet imwettqa għar-rigward tax-xogħlijiet involuti.

Sorveljar ta' *collecting societies.*

57. (1) Kull *collecting society* għandha minnufih tforni lill-awtorità sorveljanti b'kopja ta' -

(a) kull emenda għall-istatuti jew ir-regolamenti tagħha msemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 53 ta' dan l-Att;

(b) kull kuntratt bilaterali jew multilaterali li jolqot l-amministrazzjoni ta' drittijiet ta' awturi barranin u tas-sidien barranin tagħhom tad-drittijiet ta' l-awtur u ta' drittijiet viċini;

(ċ) kull riżoluzzjoni ta' l-assembleja ġenerali u ta' kull bord ta' sorveljanza jew li jagħti pariri tal-*collecting society*;

(d) il-bilanċ annwali, ir-rapport annwali u r-rapport ta' l-awditur li jinvolvu t-tħaddim tal-*collecting society*.

(2) Kull *collecting society* għandha minnufih tgħarraf lill-awtorità sorveljanti b'kull bidla li tinvolvi lill-persuni fiżiċi li jistgħu leġittimament jirrappreżentawha.

(3) L-awtorità sorveljanti tista' f'kull żmien titlob mingħand *collecting society* kull tagħrif ulterjuri li jkun meħtieġ biex jiġi stabbilit jekk it-tħaddim tal-*collecting society* ikunx konformi jew le ma' l-istatuti ta' l-organizzazzjoni, mal-provvedimenti ta' dan l-Att u jekk ikunx qiegħed jiġi żgurat jew le t-twettiq xieraq tal-funzjonijiet tal-*collecting society*.

Xoljiment ta' *collecting societies*.

58. Minkejja d-dispożizzjonijiet ġenerali li japplikaw għax-xoljiment tas-soċjetajiet ċivili taħt il-provvedimenti tal-Kodiċi Ċivili -

(a) talba għal xoljiment ta' *collecting society* tista' wkoll tiġi ppreżentata mill-awtorità sorveljanti lill-Prim'Awla tal-Qorti Ċivili;

(b) il-Qorti għandha xxolji *collecting society* jekk jirriżulta li jkun hemm xi raġuni ta' ċhid dwar l-inkorporazzjoni tal-*collecting society*, kemm-il darba ċ-ċirkostanzi li jagħtu lok għal dawk ir-raġunijiet ma jkunux rimedjati fi żmien raġonevoli li jiġi stabbilit mill-awtorità sorveljanti, jew inkella, jekk, minkejja avviż li jingħata mill-awtorità sorveljanti, il-*collecting society* tkun ripetutament tikser l-istatuti tagħha, ir-regolamenti tagħha imsemmija fis-subartikolu (2) ta' l-artikolu 53 ta' dan l-Att jew id-dispożizzjonijiet ta' dan l-Att.

TAQSIMA XII: REGOLAMENTI

Setgħa tal-Ministru li jagħmel regolamenti.

59. Il-Ministru jista' jagħmel regolamenti li jippreskrivu dak kollu li jista' jiġi preskritt taħt dan l-Att.

TAQSIMA XIII: PROVVEDIMENTI TRANSITORJI U THASSIR

Applikazzjoni għal xogħlijiet.

60. (1) Dan l-Att japplika:

(a) relattivament għal xogħlijiet magħmula wara l-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att; u

(b) salvi d-dispożizzjonijiet tas-subartikolu (2) ta' dan l-artikolu, għal xogħlijiet magħmula qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att meta l-perjodu ta' protezzjoni ma jkunx, mal-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att, skada taħt l-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, imħassar bl-artikolu 61 ta' dan l-Att. Kap. 196.

(2) (a) Id-drittijiet ta' artisti għar-rigward tal-fissazzjoni tal-wirja tagħhom fuq fonogram biex jipprevjenu il-fissazzjoni tal-wirja mhux fissata tagħhom li tkun saret qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att u r-riproduzzjoni ta' dik il-fissazzjoni meta din tkun saret mingħajr l-awtorizzazzjoni tagħhom u d-drittijiet ta' artisti biex jipprevjenu x-xandir b'mezzi mingħajr fili u l-komunikazzjoni lill-pubbliku tal-wirja tagħhom filwaqt li tkun qegħda ssir meta din issir

mingħajr l-awtorizzazzjoni tagħhom għandhom ikunu protetti taħt dan l-Att sa tmiem perijodu ta' ħamsin sena li jibda għaddej minn tmiem is-sena kalendarja li fiha tkun saret il-wirja. B'dan li dawn id-drittijiet jiġu eżerċitati permess ta' *collecting society*.

(b) Id-dritt ta' produtturi ta' reġistrazzjonijiet bil-ħoss li jsiru qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att biex tiġi awtorizzata jew ipprojbita l-kirja ta' dawk ir-reġistrazzjonijiet bil-ħoss għandu jkun protett taħt dan l-Att għal żmien ta' ħamsin sena li jibdew għaddejin minn tmiem is-sena kalendarja li fiha tkun saret ir-reġistrazzjoni bil-ħoss. B'dan li dawn id-drittijiet jiġu eżerċitati permess ta' *collecting society*.

(ċ) Id-detentur ta' dritt tad-drittijiet ta' l-awtur għar-rigward ta' xogħol letterarju li jkun jikkonsisti fi programm tal-*computer* biex jawtorizza jew jipprojbixxi il-kiri ta' dak il-programm għandu jkun protett sa tmiem perijodu ta' ħamsin sena li jibda għaddej minn tmiem is-sena kalendarja li fiha l-awtur ta' dak il-programm tal-*computer* imut.

(3) Ma tista' tittieħed ebda azzjoni taħt dan l-Att għar-rigward ta' xi ħaġa li tkun saret qabel il-bidu fis-seħħ ta' dan l-Att għar-rigward ta' drittijiet rikonoxxuti b'dan l-Att iżda li ma kienux rikonoxxuti bl-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, imħassar bl-artikolu 61 ta' dan l-Att.

Kap. 196.

Tħassir u emendi. Kap. 196.

61. (1) Salv id-dispożizzjonijiet ta' l-artikolu 60, l-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur, qiegħed b'dan jiġi mħassar.

Kap. 29.

(2) Is-subartikolu (4) ta' l-artikolu 69 ta' l-Ordinanza dwar il-Protezzjoni tal-Proprjetà Industrjali, qiegħed b'dan jiġi mħassar.

Att IX ta' l-1980.

(3) Fis-subartikolu (3) ta' l-artikolu 12 ta' l-Att ta' l-1980 dwar ir-Reviżjoni tal-Liġijiet Statutarji, minflok il-kliem "tal-proviso li hemm mas-subartikolu (1) ta' l-artikolu 7 ta' l-Att dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur" għandhom jidħlu l-kliem "ta' l-artikolu 9 ta' l-Att ta' l-2000 dwar id-Drittijiet ta' l-Awtur".

Mgħoddi mill-Kamra tad-Deputati fis seduta Nru. 282 tal-11 ta' April, 2000.

ANTON TABONE
Speaker

RICHARD J. CAUCHI
Skrivan tal-Kamra tad-Deputati